

Pracowania Analiz Środowiskowych

Natalia Durka-Kamińska

NIP 749 199 27 98

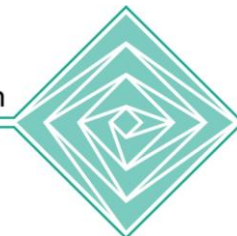
A: ul. Zielona 14 H/ 11, 47 - 224 Kędzierzyn - Koźle

T: 667 333 763

E: nataliaanna.durka@gmail.com

Pracownia Analiz Środowiskowych

Natalia Durka-Kamińska

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SOSNOWCA DLA OBSZARU
ZAGÓRZA W REJONIE ULIC S1, TEOFILA LENARTOWICZA, BRACI
MIEROSZEWSKICH, ROMANA DMOWSKIEGO ORAZ DLA OBSZARU POŁOŻONEGO
W REJONIE ULIC TEOFILA LENARTOWICZA I IGNACEGO PADEREWSKIEGO**

AUTOR:

Natalia Durka-Kamińska

PRACOWNIA ANALIZ ŚRODOWISKOWYCH
Natalia Durka-Kamińska
ul. Zielona 14 H/11, 47-224 Kędzierzyn-Koźle
NIP 749 199 27 98 REGON 367758244
tel. 667 333 763

Katowice, styczeń 2021 r.

SPIS TREŚCI:

1.	Wprowadzenie.....	3
1.1.	Podstawy, cel i zakres opracowania.....	3
1.2.	Metody i materiały źródłowe wykorzystane przy sporządzaniu prognozy	3
2.	Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.....	6
2.1.	Teren objęty projektem miejscowego planu i jego obecne zagospodarowanie	6
2.2.	Powiązania projektowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z innymi dokumentami.....	10
2.3.	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....	10
3.	Istniejący stan środowiska na terenie objętym projektem planu	11
3.1.	Ukształtowanie terenu.....	11
3.2.	Budowa geologiczna	12
3.3.	Gleby.....	13
3.4.	Warunki hydrogeologiczne	14
3.5.	Hydrografia	16
3.6.	Klimat.....	17
3.7.	Warunki arosanitarne	19
3.8.	Klimat akustyczny	20
3.9.	Biosfera.....	21
3.10.	Obszary chronione	23
4.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	23
5.	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	24
6.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu26	
7.	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko, a także na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów	28
7.1.	Przewidywane oddziaływania na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000.....	29
7.2.	Przewidywane oddziaływania na powierzchnię ziemi i grunty	29
7.3.	Przewidywane oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne.....	30
7.3.1.	Wpływ na Jednolite Części Wód	31
7.4.	Przewidywane oddziaływania na powietrze	32
7.5.	Przewidywane oddziaływania na ludzi.....	33
7.6.	Przewidywane oddziaływania na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną.....	38
7.6.1.	Wpływ na teriologiczne korytarze ekologiczne	40
7.7.	Przewidywane oddziaływania na zasoby naturalne.....	40
7.7.1.	Lasy ochronne.....	40
7.7.2.	Grunty rolne i leśne	40
7.7.3.	Złóża kopalin.....	40
7.8.	Przewidywane oddziaływania na krajobraz	41
7.9.	Przewidywane oddziaływania na dobra materialne i zabytki	42

7.10.	Ustalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w kontekście założeń <i>Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030</i>	42
8.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	45
9.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	45
10.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	46
10.1.	Ochrona powietrza atmosferycznego	46
10.2.	Ochrona środowiska wodno - gruntowego	47
10.3.	Ochrona przed hałasem	47
10.4.	Ochrona różnorodności biologicznej	48
11.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie	48
12.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	49

SPIS RYSUNKÓW:

Rysunek 1	Lokalizacja terenu objętego opracowaniem na tle granicy administracyjnej miasta Sosnowca	6
Rysunek 2	Lokalizacja terenu objętego projektem MPZP względem GZWP oraz JCWPd	16
Rysunek 3	Lokalizacja terenu objętego projektem MPZP względem zlewni JCWP	17

SPIS TABEL:

Tabela 1	Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem	36
-----------------	--	----

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW MAPOWYCH:

Załącznik 1.	Mapa prognozy oddziaływania na środowisko	w skali 1: 5 000.
---------------------	---	-------------------

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW TEKSTOWYCH

Załącznik A.	Karta .rejestracyjna terenu potencjalnie zagrożonego ruchami masowymi ziemi.
---------------------	--

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawy, cel i zakres opracowania

Niniejsze opracowanie obejmuje prognozę oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru Zagórza w rejonie ulic S1, Teofila Lenartowicza, Braci Mieroszewskich, Romana Dmowskiego oraz dla obszaru położonego w rejonie ulic Teofila Lenartowicza i Ignacego Paderewskiego.

Zasadniczym celem niniejszej prognozy jest przedstawienie i analiza przewidywanych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją projektowanych w miejscowym planie przeznaczeń i zagospodarowania terenu.

Zakres merytoryczny merytoryczne prognozy oddziaływania na środowisku został określony w *Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity Dz.U. 2020, poz. 283 z późn. zm.).

1.2. Metody i materiały źródłowe wykorzystane przy sporządzaniu prognozy

Na potrzeby sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dokonano rozpoznania i analizy uwarunkowań ekofizjograficznych terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a następnie w ich kontekście oszacowano możliwe oddziaływanie na środowisko projektowanego sposobu zagospodarowania terenów. Przeanalizowano czynniki potencjalnie mogące wpłynąć niekorzystnie na środowisko. Dokonano oceny MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych. Źródło informacji o stanie środowiska i jego zasobach na przedmiotowym terenie stanowiły dostępne opracowania, a także materiały kartograficzne.

Dla określenia potencjalnego wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko posłużono się metodami analitycznymi wykorzystując analogie pomiędzy planowanymi przeznaczeniami terenów, a obszarami już zagospodarowanymi o zbliżonych funkcjach w odniesieniu do uwarunkowań środowiskowych.

Prognozę sporządzono w oparciu o następujące akty prawne:

- 1.2.1.) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. 2020, poz. 283 z późn. zm.);
- 1.2.2.) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. 2020, poz. 1219);
- 1.2.3.) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity, Dz.U. 2020, poz. 55);
- 1.2.4.) Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2020, poz. 310);
- 1.2.5.) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity, Dz.U. 2020, poz.1064);
- 1.2.6.) Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz.U. 2020, poz. 6);
- 1.2.7.) Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz.U. 2017, poz. 1161 z późn. zm.);

- 1.2.8.) Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz.U. 2020, poz. 282);
- 1.2.9.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity, Dz.U. 2014, poz. 112);
- 1.2.10.) Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz.U. 2012 poz. 463);
- 1.2.11.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz.U. 2003 nr 192 poz. 1883);
- 1.2.12.) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2016, poz. 1911);
- 1.2.13.) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2016, poz. 1967);
- 1.2.14.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183);
- 1.2.15.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409);
- 1.2.16.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014 poz. 1408);
- 1.2.17.) Uchwała nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

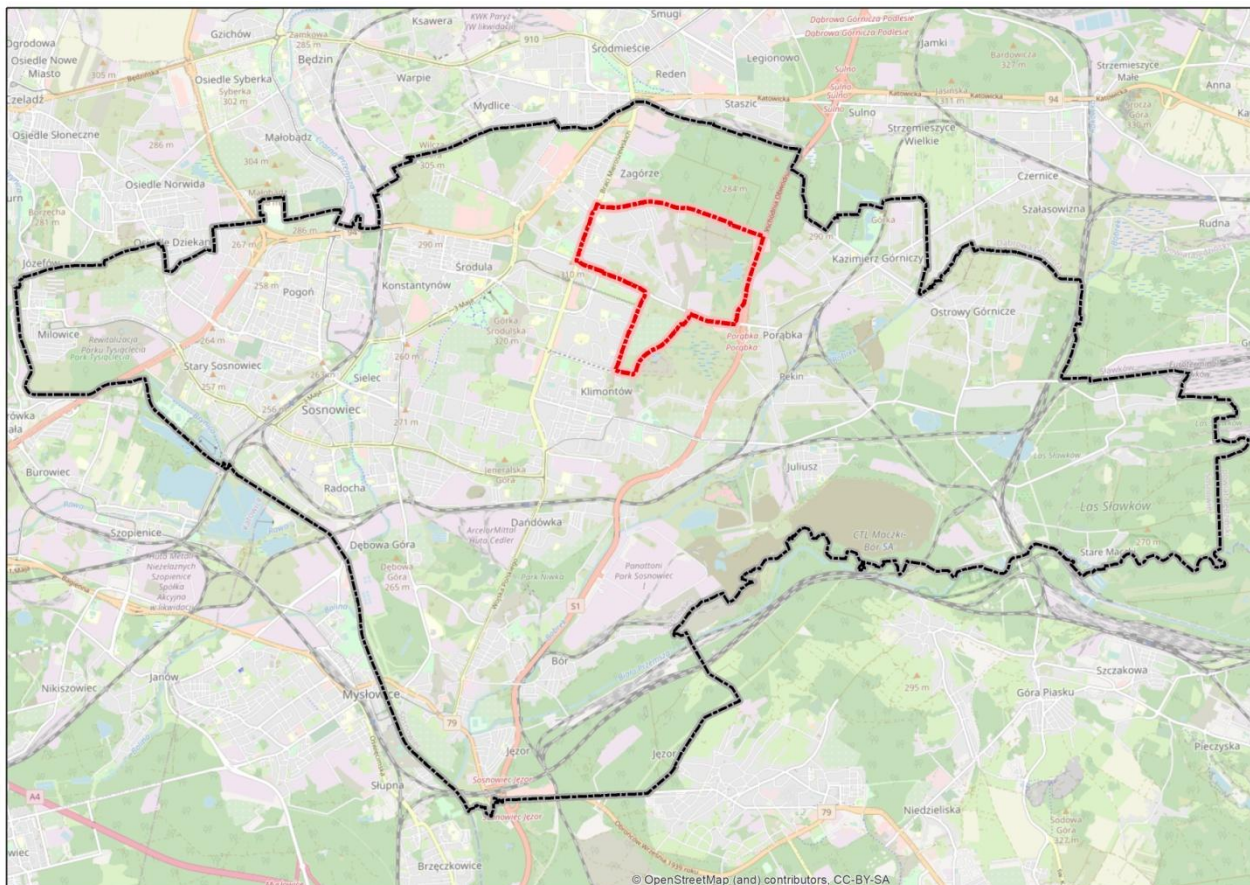
Przy sporządzaniu niniejszej prognozy wykorzystano informacje zawarte w następujących materiałach źródłowych i opracowaniach pomocniczych:

- 1.2.18.) Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Sosnowca, wyk. EKOID, Katowice 2013 r.;
- 1.2.19.) Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta Sosnowca, zatwierdzona Uchwałą Nr 855/LXII/2018 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 26 kwietnia 2018 r.;
- 1.2.20.) Program Ochrony Środowiska dla Miasta Sosnowca na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024, Sosnowiec 2017 r.;
- 1.2.21.) Strategia Rozwoju Miasta Sosnowca do 2020, Sosnowiec 2017 r.;
- 1.2.22.) Strategia ochrony przyrody województwa śląskiego do roku 2030, opracowana we współpracy Urzędu Marszałkowskiego oraz Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska , 2012 r.
- 1.2.23.) Szczegółowa mapa geologiczna Polski, ark. Katowice, w skali 1:50 000;
- 1.2.24.) Mapa hydrograficzna Polski, ark. Katowice, w skali 1:50 000;

- 1.2.25.) Kondracki J., 2001: Geografia fizyczna Polski. PWN, Warszawa;
- 1.2.26.) Matuszkiewicz, 2008: Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostępne online: www.igipz.pan.pl);
- 1.2.27.) Matuszkiewicz, 2008: Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostępne online: www.igipz.pan.pl);
- 1.2.28.) Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R.W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J.M., Zalewska H., Pilot M., 2005 (2011): *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce*. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża (aktualizacja, 2011);
- 1.2.29.) *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2013 r.;
- 1.2.30.) Ocena stanu akustycznego województwa śląskiego na podstawie map akustycznych wykonanych w ramach III etapu mapowania, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, Katowice 2018 r.;
- 1.2.31.) <http://www.katowice.wios.gov.pl>;
- 1.2.32.) powietrze.katowice.wios.gov.pl;
- 1.2.33.) <http://wkz.katowice.pl/>;
- 1.2.34.) <http://katowice.rdos.gov.pl/>;
- 1.2.35.) www.gddkia.gov.pl;
- 1.2.36.) www.btsearch.pl (stan na 12.2020);
- 1.2.37.) <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>;
- 1.2.38.) <http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO>;
- 1.2.39.) <http://pgi.gov.pl>;
- 1.2.40.) <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/>;
- 1.2.41.) <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
- 1.2.42.) <http://opitpp.orsip.pl>;
- 1.2.43.) <http://www.sosnowiec.pl/>;
- 1.2.44.) <http://www.zsip.sosnowiec.pl:18080/gpt4/>;
- 1.2.45.) Aktualizacja waloryzacji przyrodniczej Sosnowca, Cempulik P. i in., Wrocław - Bytom, 2007 r.;
- 1.2.46.) Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A., Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Etap I., CDPGŚ, Katowice, 2007 r..

2. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

2.1. Teren objęty projektem miejscowego planu i jego obecne zagospodarowanie

Rysunek 1 Lokalizacja terenu objętego opracowaniem na tle granicy administracyjnej miasta Sosnowca

Teren objęty niniejszym opracowaniem zlokalizowany jest w północno - centralnej części miasta na prawach powiatu Sosnowca, w województwie śląskim. Przedmiotowy teren położony jest w zasięgu dzielnicy Zagórze i zajmuje powierzchnię około 357 ha. Granice terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczają:

- o od północy - ul. Romana Dmowskiego,
- o od południa - ul. Teofila Lenartowicza, aleja Ignacego Paderewskiego,
- o od wschodu - droga S1,
- o od zachodu - ul. Braci Mieroszewskich.

Centralna oraz zachodnia część obszaru obejmuje tereny wysoko zurbanizowane, w jego części wschodniej dominują powierzchnie biologicznie czynne. Na skutek rozwoju osadnictwa oraz w związku z prowadzoną w granicach analizowanego terenu działalnością gospodarczą, ma on charakter całkowicie przekształcony. W aktualnym zagospodarowaniu, zachodnia część terenu opracowania obejmuje obszary zabudowy mieszkaniowej.

Na północnym - zachodzie zabudowania mają charakter wielokondygnacyjnych budynków mieszkalnych, natomiast na południowym - zachodzie zlokalizowane jest osiedle domów jednorodzinnych. Zabudowie mieszkalnej towarzyszą liczne placówki handlowe, w postaci sklepów spożywczych oraz wielobranżowych, a także punkty świadczące usługi, np. z zakresu gastronomii czy usług fryzjerskich. W rejonie zabudowy znajdują się także placówki oświatowe, w tym Architektoniczno - Budowlane Technikum nr 2, IX Liceum Ogólnokształcące oraz Przedszkole nr 39, centrum stomatologiczne, przychodnia weterynaryjna czy kościół p.w. Zesłania Ducha Świętego. W centralnej części terenu koncentrują się głównie obszary zabudowy produkcyjnej oraz związanej z usługami i handlem. Liczne przedsiębiorstwa ulokowane są w budynkach nieistniejącej już KWK Porąbka - Klimontów. W rejonie ul. Karola Szymanowskiego swoją siedzibę mają liczne przedsiębiorstwa, w tym m.in. Laboratorium usługowo - badawcze Biochemik, Hurtownia Szkła Witrażowego, sklep meblowy, hurtownia materiałów elektrycznych, skup złomu i metali kolorowych, a także myjnia samochodowa oraz stacja kontroli pojazdów. Przy ul. Teofila Lenartowicza mieści się siedziba Przedsiębiorstwa Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. wraz z zajezdnią autobusową. W południowej części terenu, na wschód od alei Ignacego Paderewskiego położone są ogródki działkowe (Rodzinny Ogród Działkowy „Zagórze”). W rejonie ulicy Czereśniowej znajduje się Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji - Oczyszczalnia ścieków Zagórze.

Głównymi elementami układu drogowego omawianego terenu są ulice: przebiegająca w rejonie zachodniej granicy terenu ul. Braci Mieroszewskich, stanowiąca północną granicę terenu opracowania ul. Romana Dmowskiego, przebiegające na południu: ul. Teofila Lenartowicza i aleja Ignacego Paderewskiego oraz biegnąca w rejonie wschodniej granicy opracowania droga ekspresowa S1. Drogi te zapewniają połączenie komunikacyjne z pozostałymi dzielnicami Sosnowca, ponadto droga S1 umożliwi bezpośredni dojazd do miasta Dąbrowa Górnicza na północy, w kierunku południowym komunikuje miasto z Mysłowicami, Jaworzniem oraz Katowicami. Uzupełnienie układu drogowego stanowią lokalne drogi dojazdowe i wewnętrzne, umożliwiające dojazd do poszczególnych posesji.

Energia elektryczna dostarczana jest na przedmiotowy teren głównie za pomocą sieci elektroenergetycznej średniego i niskiego napięcia. Przez wschodnią część terenu przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV. Teren wyposażony jest również w sieć gazową, ciepłowniczą, wodociągową oraz teletechniczną, a także jest skanalizowany.

Układ przyrodniczy w granicach omawianego terenu budują przede wszystkim zbiorowiska zieleni wysokiej o charakterze leśnym (tzw. Las Zagórski) oraz obszary zieleni spontanicznej, ruderalnej, porastające we wschodniej części terenu. Enklawy zieleni wysokiej towarzyszą także obszarom zabudowanym oraz porastają w formie alei wzdłuż dróg i na skwerach. Istotną składową lokalnego ekosystemu stanowią wspomniane wcześniej ogródki działkowe oraz przydomowe ogrody towarzyszące zabudowaniom mieszkalnym jednorodzinnych. We wschodniej części terenu zlokalizowany jest także niewielki zbiornik wodny, wraz z porastającą wokół niego roślinnością szuwarową. Przez północno - wschodnią część terenu przepływa niewielki sztuczny ciek powierzchniowy - Rów Mortimerowski.

W ocenianym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewiduje się wprowadzenie następujących przeznaczeń terenów:

- MN** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- MN,U** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej
- MNn** – tereny zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności;
- MN, UT** - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług obsługi komunikacji;
- MW** – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;
- MW,U** – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług podstawowych;
- U** – tereny zabudowy usługowej;
- UP** – tereny zabudowy usługowej – usług publicznych;
- UK** – tereny zabudowy usługowej – usług kultu religijnego;
- UT** – tereny zabudowy usługowej – obsługi komunikacji;
- P** – tereny zabudowy produkcyjnej;
- U,P** - tereny zabudowy usługowo-produkcyjnej;
- P,U** - tereny zabudowy produkcyjnej i usługowej;
- IT** – tereny zabudowy infrastruktury technicznej;
- K** – tereny zabudowy bazy transportu publicznego;
- KP** – tereny parkingów i garaży;
- Z** – tereny zieleni;
- ZI** – tereny zieleni izolacyjnej
- ZP** – tereny zieleni urządzonej;
- ZD** – tereny ogrodów działkowych;
- WS** – tereny wód powierzchniowych śródlądowych;
- ZL** – tereny lasów;
- KD-G** – tereny dróg publicznych – klasy głównej;
- KD-Z** – tereny dróg publicznych – klasy zbiorczej;
- KD-L** – tereny dróg publicznych – klasy lokalnej;
- KD-D** – tereny dróg publicznych – klasy dojazdowej;
- KD-W** – tereny dróg wewnętrznych.

W stosunku do aktualnego stanu zagospodarowania, analizowany projekt MPZP przewiduje przede wszystkim utrzymanie istniejącego charakteru przedmiotowego terenu z jednoczesnym uporządkowaniem ładu urbanistycznego, w tym m.in. poprzez zachowanie istniejących terenów zabudowanych oraz wyznaczenie nowych terenów, w większości przewidzianych do rozwoju zabudowy w obowiązujących dokumentach planistycznych, w tym: w zmianie *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego* oraz w *Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru „Zagórze - Wschód”* i *Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru „Zagórze - Północ”* i „Zagórze - rejon ul. Kosynierów”.

W ocenianym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewiduje się przede wszystkim utrzymanie istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej, poprzez wyznaczenie terenów zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej (**MN**), jednorodzinnej i usługowej (**MN,U**), wielorodzinnej (**MW**) oraz wielorodzinnej i usług podstawowych (**MW, U**). Ponadto, przewidziano rozwój terenów związanych z pełnioną funkcją mieszkaniową, tj. zaprojektowano wprowadzenie nowych terenów zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej (**MN**) i wielorodzinnej (**MW**), rozwój terenu zabudowy jednorodzinnej i usług komunikacji (**MN, UT**) i terenu zabudowy jednorodzinnej i usługowej (**MN, U**) oraz wprowadzenie nowego terenu zabudowy niskiej intensywności (**MNn**) - na obszary biologicznie czynne, głównie o charakterze nieużytków, w rejonie zabudowy istniejącej.

W ocenianym projekcie planu miejscowego, w dotychczasowym zagospodarowaniu utrzymano także tereny zabudowy usługowej (**U**) oraz tereny zabudowy usługowej: usług publicznych (**UP**), usług kultu religijnego (**UK**) oraz usług obsługi komunikacji (**UK**). Przewidziano także wprowadzenie nowych terenów zabudowy usługowej (**U**) - w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, częściowo porośniętych roślinnością drzewiastą. W istniejącym zainwestowaniu uwzględniono także tereny zabudowy produkcyjnej (**P**) oraz produkcyjnej i usługowej (**P,U**) - koncentrujące się w centralnej części terenu objętego projektem MPZP. W rejonie powierzchni biologicznie czynnych, przekształconych antropogenicznie, obecnie funkcjonujących jako nieużytki, przewidziano poszerzenie istniejącego oraz wprowadzenie nowego terenu zabudowy produkcyjnej (**P**), a także przewidziano realizację terenów zabudowy usługowo - produkcyjnej (**U,P**) - na północny oraz w centrum terenu.

W ramach analizowanego dokumentu, w obecnym stanie zagospodarowania, zachowano tereny infrastruktury technicznej (**IT**).

W zakresie infrastruktury komunikacyjnej, uwzględniono istniejący teren zabudowy bazy transportu publicznego (**K**) oraz tereny zabudowy obsługi komunikacji - garaży (**KG**). W północnej części terenu przewidziano wprowadzenie nowego terenu zabudowy obsługi komunikacji - garaży (**KG**) - kosztem powierzchni biologicznie czynnych, w rejonie istniejącej zabudowy mieszkaniowej.

W zakresie układu drogowego - uwzględniono przebieg istniejących dróg, w ramach terenów dróg publicznych klasy: głównej (**KD-G**), zbiorczej (**KD-Z**), lokalnej (**KD-L**), dojazdowej (**KD-D**) oraz terenów dróg wewnętrznych (**KD-W**). Nowe tereny drogowe wyznaczono w rejonie istniejących oraz projektowanych terenów zabudowy, gdzie zaplanowano rozwój terenów dróg publicznych klasy zbiorczej (**KD-Z**), lokalnej (**KD-L**), dojazdowej (**KD-D**) oraz terenów dróg wewnętrznych (**KD-W**).

W kontekście środowiska przyrodniczego, w ocenianym projekcie MPZP zachowano najcenniejsze tereny biologicznie, obejmujące wschodnią część terenu, tj. tereny lasów (**ZL**), a także zachowano tereny zieleni (**Z**), tereny zieleni izolacyjnej (**ZI**) oraz istniejące tereny zieleni urządzonej (**ZP**) i tereny ogrodów działkowych (**ZD**). W granicach MPZP uwzględniono także przepływający przez północno - wschodnią część terenu ciek - Rów Mortimerowski w ramach terenów wód śródlądowych (**WS**).

2.2. Powiązania projektowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z innymi dokumentami

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru dla analizowanego obszaru, jako opracowanie planistyczne jest powiązany przede wszystkim z następującymi dokumentami:

- *Zmianę Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta Sosnowca, zatwierdzonej Uchwałą Nr 855/LXII/2018 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 26 kwietnia 2018 r.;*
- *Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru „Zagórze - Wschód”, przyjętego Uchwałą Nr 838/XLVIII/06 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 26 stycznia 2006 r.;*
- *Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru „Zagórze - Północ” i „Zagórze - rejon ul. Kosynierów”, przyjętego Uchwałą Nr 416/XXXII/08 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 28 sierpnia 2008 r.;*
- *Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/20016 z dnia 29 sierpnia 2016 r.),*
- *Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020+" (przyjętej uchwałą Nr IV/38/2/2013 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 1 lipca 2013 r.),*
- *Koncepcją Przestrzennego zagospodarowania Kraju 2030.*

Oceniany w niniejszej prognozie projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego realizuje ustalenia zawarte w obowiązującym ustawodawstwie (wymienionym w pkt. 1.2) a także wskazania ujęte w obowiązującej *Zmianie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego*.

2.3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Stan wybranych komponentów środowiska jak wody powierzchniowe, wody czy powietrze na terenie województwa śląskiego, w tym również w granicach miasta Sosnowca, podlega systematycznemu monitoringowi prowadzonemu przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach.

Przedłożony do oceny projekt miejscowego planu zagospodarowania przewiduje przede wszystkim rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej oraz terenów związanych z pełnioną funkcją usługową czy produkcyjną. Ponadto, w ramach ocenianego dokumentu przewidziano także możliwość realizacji nowych terenów infrastruktury komunikacyjnej. W ocenianym projekcie planu miejscowego wprowadzono zapisy ustalające zasady ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego w postaci ustaleń, nakazów i zakazów ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko. W tym kontekście za wystarczający uznaje się monitoring środowiska prowadzony przez powołane do tego celu instytucje i nie wskazuje się dodatkowych metod analiz skutków realizacji projektu planu.

3. Istniejący stan środowiska na terenie objętym projektem planu

Stan środowiska w granicach przedmiotowego terenu jest wypadkową oddziaływania zarówno czynników lokalnych, jak i zewnętrznych oraz ich wzajemnych powiązań.

Omawiany teren położony jest w północno - centralnej części miasta Sosnowca w dzielnicy Zagórze. Jest to obszar zurbanizowany, na przestrzeni lat podlegający znacznej presji antropogenicznej. Przekształcenia lokalnego środowiska w granicach opracowania są następstwem rozwoju osadnictwa, a także wiążą się z prowadzoną na przestrzeni lat działalnością i rozwojem przemysłu, w tym przemysłu wydobywczego.

W stanie istniejącym lokalny system przyrodniczy oparty jest przede wszystkim o zbiorowiska leśne porastające we wschodniej części terenu, a także w oparciu o enklawy roślinności spontanicznej - porastającej powierzchni przekształcone antropogenicznie, czy roślinności urządzonej - towarzyszącej terenom zainwestowanym. Istotnym elementem sieci przyrodniczej są także ogrody działkowe, zlokalizowane w południowej i północnej części terenu. Dopełnienie układu przyrodniczego terenu stanowi niewielki staw zlokalizowany na wschodnie, wraz z towarzyszącą mu roślinnością szuwarową, a także niewielki sztuczny ciek, przepływający na północnym - wschodzie.

Z uwagi na lokalizację oraz stan zagospodarowania analizowanego terenu, trudno mówić o efektywnych powiązaniach ekologicznych umożliwiających swobodną migrację gatunków. Jedynie w północno - wschodniej części terenu, w rejonie tzw. Lasu Zagórskiego, z uwagi na ciągłość siedliska oraz brak istniejących barier liniowych, możliwa jest swobodna migracja gatunków. Na pozostałym obszarze możliwości migracji są ograniczane między innymi przez istniejące obiekty kubaturowe oraz przede wszystkim przez ciągi komunikacyjne (drogowe). Wewnętrzna spójność lokalnego układu przyrodniczego, a także łączność z terenami otaczającymi opiera się przede wszystkim o enklawy zieleni spontanicznej czy urządzonej. W skali lokalnej, funkcjonują one na zasadzie tzw. modelu „stepping stone”, w którym określone płyty zieleni stanowią wyspy pośród istniejącego zagospodarowania, pomiędzy którymi możliwa jest lokalna migracja niektórych gatunków zwierząt, np. ptaków.

Do powiązań przyrodniczych omawianego terenu z obszarami przyległymi należą również złoża kopalin, w tym węgla kamiennego, koryto sztucznego cieku powierzchniowego, a także wody podziemne, w tym wody Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 329 Zbiornik Bytom.

Zgodnie z podziałem kraju na jednostki fizyczno – geograficzne według Kondrackiego [1.2.26], teren objęty opracowaniem zlokalizowany jest w prowincji Wyżyny Polskie (34), podprowincji Wyżyny Śląsko - Krakowskiej (341), makroregionie Wyżyny Śląskiej (341.1), w mezoregionie Wyżyna Katowicka (341.13).

3.1. Ukształtowanie terenu

Teren objęty projektem planu miejscowego, położony jest w zasięgu Wyżyny Śląskiej. Pierwotna rzeźba terenu opracowania została silnie przekształcona. Na przestrzeni lat obszar ten pozostawał pod wpływem morfogenetycznej działalności człowieka, związanej przede wszystkim z urbanizacją i industrializacją.

Główne przekształcenia powierzchniowej rzeźby w omawianym rejonie polegały na niwelacji terenu pod obiekty kubaturowe, w tym budynki mieszkalne, ale także obiekty przemysłowe, place oraz ciągi komunikacyjne, a także na tworzeniu nasypów. Wpływ na obecne ukształtowanie powierzchni miała działalność przemysłowa, w tym

działalność górnicza. Przekształcenia morfogenetyczne widoczne są w północno - wschodniej części terenu, gdzie zlokalizowane jest zamknięte zwałowisko odpadów pogórnich byłej Kopalni Węgla Kamiennego „Porąbka - Klimontów”. Powyższe zwałowisko zostało zrehabilitowane, a obecnie funkcjonuje jako teren nieużytku, porośniętego roślinnością spontaniczną. We wschodniej części terenu występuje staw zapadliskowy.

Omawiany teren jest generalnie płaski, wykazujący niewielkie nachylenie w kierunku wschodnim, a rzędne wysokości kształtują się na poziomie od około 315 m n.p.m. w części zachodniej do około 270 m n.p.m. na wschodzie.

3.2. Budowa geologiczna

Miasto Sosnowiec położone jest w środkowo - wschodniej części Górnośląskiego Zagłębia Węglowego, w obrębie wydzielonej geologicznie jednostki strukturalnej – bloku górnośląskiego. W podłożu tej jednostki występuje trójkątny blok prekambryjskich skał krystalicznych, na których osadzone zostały utwory najwyższego proterozoiku, starszego i młodszego paleozoiku, dolnego mezozoiku oraz kenozoiku. W rozwoju geologicznym po prekambry, blok górnośląski ewoluował w sposób charakterystyczny dla obszaru platformowego i w czasie orogenezy waryscyjskiej, przekształcił się w zapadlisko przedgórskie. Skały tej jednostki, w kierunku na południe zanurzają się pod osady zapadliska przedkarpackiego i strukturę płaszczowinową Karpat zewnętrznych. Charakterystykę budowy geologicznej odniesiono do najmłodszych utworów powierzchniowych czwartorzędu oraz powierzchniowych i podczwartorzędowych wychodni skał starszego podłoża, reprezentowane przez utwory karbonu i triasu.

Bezpośrednio na niemal całej powierzchni omawianego terenu występują osady czwartorzędowe, reprezentowane przez holocenijskie osady rzeczne - piaski, żwiry, mułki, a także plejstocenijskie piaski i żwiry lodowcowe i wodnolodowcowe oraz gliny zwałowe. W zachodniej części terenu występują wapień płytowe i margle (wapień muszlowy) oraz lokalnie wapień jamiste i margle dolomityczne łożupki (pstry piaskowiec - ret) stratygraficznie przynależne do triasu. W południowej części terenu występują triasowe piaski i ropy pstry (pstry piaskowiec - środkowy). Utwory karbońskie obejmują północną, wschodnią oraz centralną część terenu i reprezentowane są przez mułowce, łożowce, piaskowce z pokładami węgla kamiennego warstw orzeskich (westfal) [1.2.18].

Warunki górnicze

Zgodnie z aktualnymi danymi prezentowanymi przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (stan na grudzień 2020 r.), w podłożu geologicznym analizowanego obszaru występuje udokumentowane złożo kopaliny, a mianowicie złożo węgla kamiennego „Porąbka - Klimontów” (ID Midas 368), obejmujące zasięgiem cały analizowany obszar. Eksploatacja w/w złożo została zaniechana. W granicach omawianego terenu nie wyznacza się terenów oraz obszarów górniczych.

W północnej i wschodniej części terenu opracowania. zostały wyznaczone obszary płytkiej podziemnej eksploatacji górniczej (węgla kamiennego). W centralnej oraz wschodniej części terenu wskazuje się na obecność

nieczynnych wyrobisk mających połączenie z powierzchnią. W miejscach tych istnieje zagrożenie wystąpienia deformacji nieciągłych.

W północno - wschodniej części terenu zlokalizowane jest zwałowisko odpadów pogórnich byłej Kopalni Węgla Kamiennego „Porąbka - Klimontów”. Powyższe zwałowisko zostało zamknięte oraz zrehabilitowane, obecnie funkcjonuje jako nieużytek, porośnięty roślinnością spontaniczną [1.2.18].

Osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi

Zgodnie z informacjami prezentowanymi przez Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy w ramach Systemu Osłony Przeciwoświsowej [1.2.39], w granicach opracowania nie wskazuje się na występowanie naturalnych zagrożeń geologicznych w postaci terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów osuwisk.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w *Opracowaniu ekofizjograficznym dla miasta Sosnowca* [1.2.18], w roku 2009 zostało wykonane przez Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy opracowanie, uwzględniające problematykę procesów geodynamicznych na terenie miasta. W ramach wykonanych prac kartograficznych, poddano analizie 45 obszarów uwzględniając ich predyspozycje do wystąpienia ruchów masowych ziemi tzn. takich, w których obecność pewnych form rzeźby oraz ukształtowanie powierzchni terenu, budowy geologicznej i procesów inicjujących, wskazują na rozwój takich procesów w przeszłości lub uwarunkowania geologiczno - geomorfologiczne, nie wykluczają takich procesów w przyszłości.

W dzielnicy Zagórza, w granicach terenu objętego projektem planu, zinwentaryzowano teren zakwalifikowany jako potencjalnie zagrożony ruchami masowymi ziemi, w rejonach występowania form morfologicznych i antropogenicznych. Dotyczy do obszaru obejmującego stok, który zbudowany jest ze skał węglanowych triasu, z pokrywami gliniastych zwietrzelin i utworów deluwialnych, pomiędzy ulicami: Lenartowicza i Szymanowskiego. W przypadku w/w naturalnego zbocza, o ekspozycji północno - wschodniej, inicjację niewielkich ruchów masowych (aktualnie ustabilizowanych) zaobserwowano w postaci podłużnych spękań asfaltowej nawierzchni drogi dojazdowej, przy posesji oddalonej około 200 m na wschód od ul. Braci Mieroszewskich, powstałych wskutek nadmiernego podcięcia skarpy przy budowie ogrodzenia posesji. Zagrożenia w w/w przypadku, wynikające z granicznych wartości nachylenia stoku/skarpy, mogą zwiększyć się w wyniku działalności antropogenicznej (obciążenie stoku obiektami budowlanymi, wykonanie wykopów) oraz czynnikami naturalnymi (infiltracja i spływ wód opadowych i roztopowych). W rejonie pomiędzy ulicami: Lenartowicza i Szymanowskiego, wykonano podcięcie w naturalnie uformowanym stoku w trakcie budowy drogi dojazdowej do posesji (wschodni, końcowy odcinek ul. Południowej), co w pewnym stopniu osłabiło stateczność zbocza.

3.3. Gleby

Na obszarze miasta Sosnowca występują głównie grunty antropogeniczne, tereny bezglebowe, a także gleby bielcowe, brunatne i mady rzeczne. Grunty antropogeniczne zlokalizowane są w obrębie skwerów, zieleńców czy terenów wokół budynków. Powierzchnie bezglebowe znajdują się także pod budynkami mieszkalnymi, placami, drogami itp. Ich występowanie pokrywa się z zasięgiem obszarów zabudowy mieszkalnej. Pierwotna pokrywa

glebowa tych terenów została przekształcona wielorako. Najpowszechniejsze są przekształcenia mechaniczne profilów glebowych. Przejawiają się one w częściowym lub całkowitym zdarciu poziomów genetycznych, ich wymieszaniu między sobą lub z materiałem obcym, zasypaniu, zagęszczeniu itp. Nastąpiła także zmiana stosunków powietrzno - wodnych i właściwości chemicznych gleb. Duże powierzchnie wśród tej grupy zajmują gleby całkowicie ukształtowane przez człowieka. Występują one m.in. na terenach, na których pokrywą glebową zniszczono podczas prac przygotowawczych pod zabudowę domów i innych obiektów, a następnie teren rekultywowano. Najczęściej zabiegi te polegały na pokryciu powierzchni kilkucentymetrową warstwą humusu lub gruntów organicznych, a następnie zadarnieniu lub obsadzeniu roślinami ozdobnymi. Widoczne są także wtórne przekształcenia w miejscach jej odtwarzania (naturalny lub stymulowany przez człowieka).

We wschodniej części miasta - występują gleby bielcowe na podłożu piasków luźnych i gliniastych. Gleby te porastają głównie bory sosnowe. Na terenie Sosnowca występują również żyzniejsze gleby brunatne utworzone z piasków gliniastych, które porastają wielogatunkowe lasy liściaste. Mady występują na terenie miasta w postaci niezbyt rozległych płatów w dolinach rzecznych. Niegdyś tereny te porastały lasy łęgowe, obecnie w wyniku ich wykarczowania stały się siedliskiem łąk wilgotnych [1.2.18].

3.4. Warunki hydrogeologiczne

Zgodnie z powszechnie stosowaną rejonizacją zwykłych wód podziemnych, teren miasta Sosnowca położony jest w Makroregionie Centralnym, w Regionie XII Śląsko-Krakowskim, w którym wody podziemne występują w piętrach wodonośnych utworów stratygraficznie przynależnych do czwartorzędu, triasu i karbonu.

Piętro wodonośne czwartorzędu - występuje na całym obszarze miasta, za wyjątkiem powierzchniowych wychodni utworów starszego, triasowego i karbońskiego podłoża. Z uwagi na nieciągłość rozprzestrzenienia oraz niskie parametry jakościowe, wody tego piętra nie posiadają znaczenia użytkowego i generalnie nie są wykorzystywane gospodarczo, ani też nie stanowią źródła zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia. Piętro wodonośne czwartorzędu, zaznacza swą obecność w szczególności w rzecznych i wodnolodowcowych osadach dolin rzek: Brynicy, Przemszy, Bobrka i Białej Przemszy. Maksymalna miąższość wodonośnych osadów czwartorzędu wynosi około 50 - 60 m w dolinie rzeki Białej Przemszy w południowo-wschodniej części miasta. Wodonośne są także piaski międzymorenowe, o zróżnicowanym i nieciągłym rozprzestrzenieniu. W ogólności, w profilu tego piętra występują w przewodzie jeden lub dwa poziomy wodonośne, w przewodzie o zwierciadle swobodnym. Zasilanie piętra wodonośnego czwartorzędu następuje głównie poprzez opady atmosferyczne, w strefach powierzchniowych wychodni utworów przepuszczalnych, a w dolinie rzeki Przemszy - przez dopływ boczny z piętra triasu.

Piętro wodonośne triasu – o znaczeniu użytkowym, związane jest z zasięgiem jednostki strukturalnej niecki bytomskiej, w obrębie której wodonośne poziomy występują w sposób ciągły wyłącznie w zachodniej i centralnej części miasta Sosnowca, natomiast w części wschodniej, utwory triasu zalegają w postaci izolowanych płatów, nie stanowiąc ciągłej struktury wodonośnej. Poziomami wodonośnymi tego piętra są: należący do triasu dolnego pstry piaskowiec górny (ret), wykształcony w facji morskiej, jako utwory marglisto - dolomityczne i wapienie jamiste, przechodzące powyżej w wapienie i dolomity stratygraficznie związane z wapieniem muszlowym triasu środkowego.

Zasilanie struktury wodonośnej następuje bezpośrednio wodami opadowymi w strefach powierzchniowych wychodni poszczególnych ogniw triasu i pośrednio – przez przepuszczalne pokrywy utworów czwartorzędu.

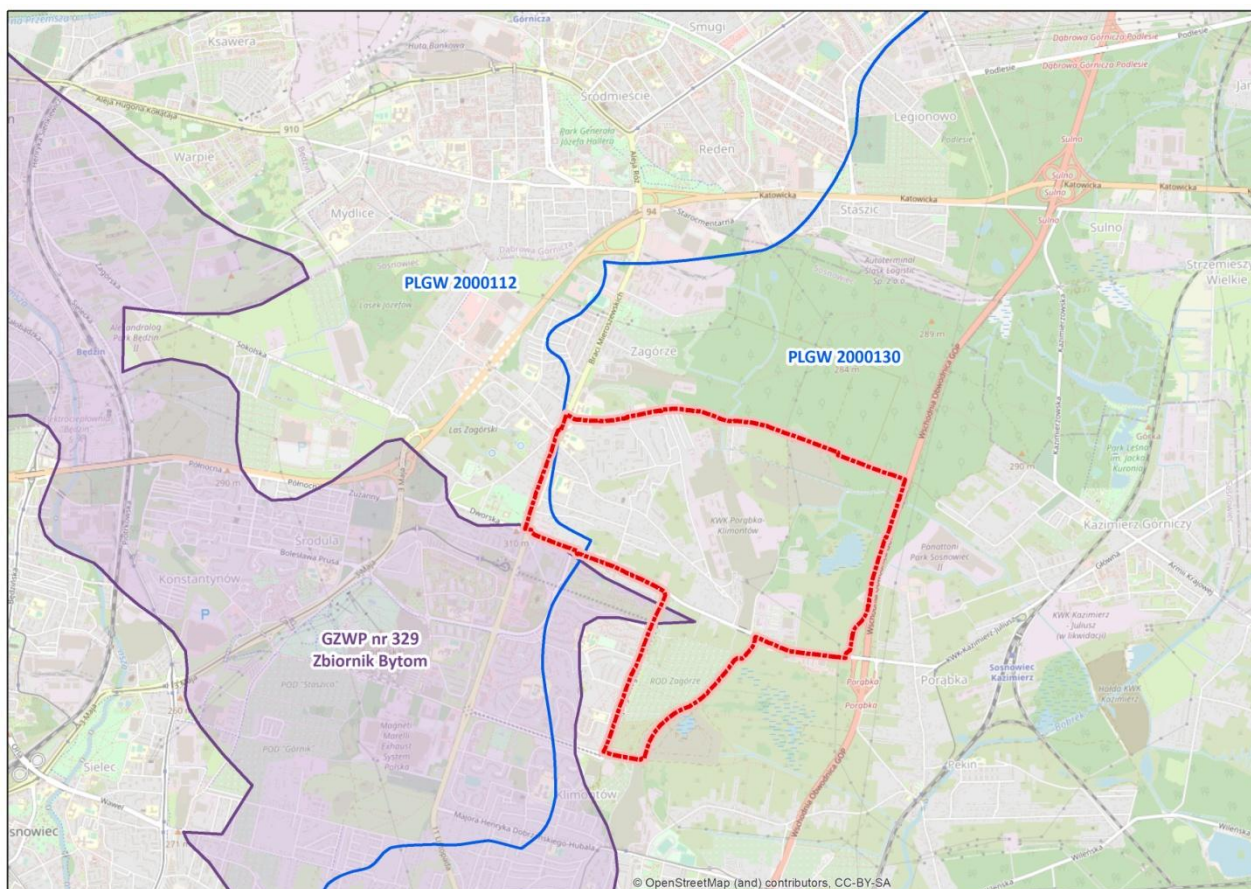
Piętro wodonośne karbonu - prowadzi wody o znaczeniu użytkowym, wyłącznie w strefie wychodni poziomów wodonośnych, zbudowanych z piaskowców i zlepieńców, o miąższości od kilku do kilkudziesięciu metrów, wzajemnie izolowanych wkładkami nieprzepuszczalnych iłowców. Łączność pomiędzy poszczególnymi poziomami karbonu produktywnego, występuje w obszarach sedymentacyjnych wyklinowań warstw izolujących, w strefach zaburzonych tektonicznie oraz w zasięgu dokonanej, podziemnej eksploatacji górniczej. Głębokość występowania zwykłych wód użytkowych jest ściśle związana z aktualną aktywnością drenażu górniczego; w części północnej i zachodniej miasta (wyróbiska zlikwidowanych kopalń: „Saturn” i „Paryż”). Poszczególne poziomy piętra wodonośnego karbonu zasilane są opadami atmosferycznymi w strefach powierzchniowych wychodni spękanych i przepuszczalnych warstw piaskowców (zlepieńców) oraz – pośrednio przez przepuszczalne utwory położone w nadkładzie tego piętra (utwory czwartorzędu i triasu) [1.2.18].

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP)

Niewielki południowy fragment terenu położony w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 329 Zbiornik Bytom. Zbiornik ten jest zbiornikiem szczelinowo - krasowym, odkrytym, wykształconym w utworach węglanowych triasu dolnego (pstry piaskowiec - ret) i triasu środkowego (wapień muszlowy), o szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 165 tys. m³/24h i module zasobów dyspozycyjnych 661 m³/24h*km². Zbiornik pozbawiony jest izolacji od powierzchni, a stopień zagrożenia wód zbiornika na zanieczyszczenia migrujące z powierzchni, przyjęto jako bardzo wysoki, w granicach zbiornika ustanowiono obszar wymagający wysokiej ochrony (OWO); pod względem jakościowym, wody zbiornika w części obejmującej miasto, należą do klasy Ib – wody dobrej, lecz nietrwałej jakości, (brak izolacji), nie wymagające uzdatnienia [1.2.18].

Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd)

Teren opracowania zlokalizowany jest w zasięgu dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych. Przeważająca część obszaru objętego opracowaniem należy do Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 130 o kodzie PLGW2000130. Zgodnie z *Aktualizacją Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły* jej stan ilościowy został określony jako słaby, stan chemiczny jako dobry, a ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych została określona jako zagrożona. Niewielki wschodni fragment terenu należy do JCWPd nr 112 o kodzie PLGW2000112. Stan ilościowy i chemiczny został określony jako dobry, a ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych została określona jako zagrożona [1.2.12].

Rysunek 2 Lokalizacja terenu objętego projektem MPZP względem GZWP oraz JCWPd

3.5. Hydrografia

Miasto Sosnowiec jest położone w dorzeczu rzeki Przemszy (zlewnia II - rzędu rzeki Wisły), która jest główną rzeką miasta. Przemsza przepływa południkowo przez zachodnią część miasta. Na teren miasta wpływa od północy w rejonie dzielnicy Pogoń, a opuszcza je na południu w rejonie dzielnicy Jęzor - Bór. Na całej swej długości rzeka ta płynie w uregulowanym i obudowanym korycie.

Głównym elementem sieci hydrograficznej w analizowanych granicach jest przepływający przez północną część terenu antropogeniczny ciek - Rów Mortimerowski. Jest to sztuczny ciek wodny, powstały w czasach eksploatacji węgla kamiennego. Odprowadza głównie wody dołowe Centralnego Zakładu Odwadniania Kopalń oraz wody opadowe z terenu miasta i oczyszczone ścieki z oczyszczalni ścieków Zagórze. Ciek uchodzi do rzeki Bobrek, w oddaleniu o około 2 km na południowy - wschód od granic opracowania.

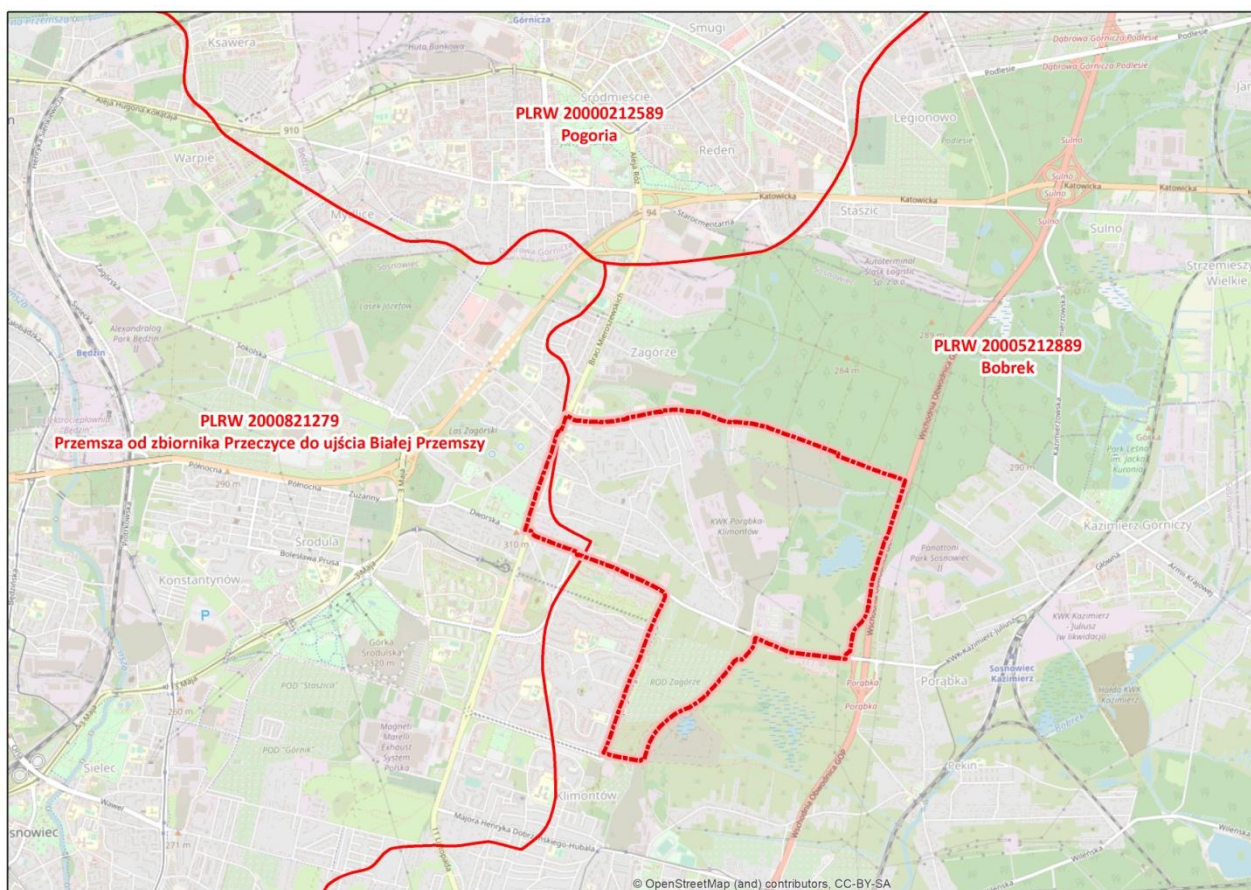
We wschodniej części terenu, w rejonie zadrzewień o charakterze leśnym, zlokalizowany jest staw zapadliskowy. Natomiast w północno - wschodniej części terenu znajduje się obszar po zlikwidowanym zbiorniku wodnym [1.2.18].

Zagrożenie powodziowe

Przedmiotowy teren pozostaje poza zasięgiem obszarów zagrożonych wodami powodziowymi o prawdopodobieństwie wystąpienia $Q=1\%$ [1.2.37].

Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP)

Przeważająca część terenu opracowania, położona jest w zasięgu zlewni Jednolitej Części Wód Powierzchniowych o nazwie „Bobrek” i kodzie PLRW 20005212889. Ma ona status naturalnej części wód, jej potencjał ekologiczny został określony jako zły, a możliwość osiągnięcia celów środowiskowych jest zagrożona. Ciekim istotnym z punktu widzenia powyższej JCWP jest Bobrek, przepływający w odległości około 2 km na południowy - wschód od granic terenu objętego opracowaniem. Niewielki wschodni fragment terenu należy do zlewni Jednolitej Części Wód Powierzchniowych o nazwie „Przemsza od zbiornika Przeczyce do ujścia Białej Przemszy” i kodzie PLRW 2000821279. Ma ona status silnie zmienionej części wód, jej stan został określony jako zły, a możliwość osiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na występującą w zlewni presję antropogeniczną jest zagrożona. Ciekim istotnym z punktu widzenia powyższej JCWP jest Przemsza, przepływająca w odległości około 3 km na zachód od granic opracowania[1.2.12].

Rysunek 3 Lokalizacja terenu objętego projektem MPZP względem zlewni JCWP

3.6. Klimat

Według klasyfikacji klimatyczno - rolniczej opracowanej przez R. Gumińskiego (1948), obszar Sosnowca zaliczyć należy do dzielnicy XV częstochowsko - kieleckiej.

Obszar na którym położone jest miasto Sosnowiec cechuje klimat przejściowy między klimatem kontynentalnym, a oceanicznym. Na obszarze Sosnowca krzyżują się wpływy przemieszczających się mas powietrza

polarnego, arktycznego i zwrotnikowego. Najczęściej docierają masy powietrza polarno - morskiego odznaczające się dużą przezroczystością powietrza. Istotnym czynnikiem wpływającym na klimat Sosnowca są kierunki napływających mas powietrznych - zachodni i północno - zachodni, przy czym wiatry zachodnie napływają łącznie w ciągu około 160 dni w roku.

Istnienie tzw. „wyspy ciepła”, jaką stanowi zespół miejsko - przemysłowy, zaburza wyraźnie przestrzenny rozkład temperatur, jak również wpływa na pozostałe elementy klimatu. Przy zabudowie zwartej obserwuje się wpływ czynnika antropogenicznego podgrzewania atmosfery, a bardziej jeszcze widoczny jest wpływ zanieczyszczeń powietrza występujących na obszarach zurbanizowanych. Zwarte powierzchnie zabudowy, utwardzonych placów i dróg łatwiej nagrzewają się w ciągu dnia, co powoduje podniesienie temperatury powietrza w przyziemnej warstwie atmosfery. Wszystko to powoduje, iż na takich obszarach zauważa się modyfikację antropogeniczną topoklimatów. Stąd obszary zurbanizowane o stosunkowo dużych powierzchniach zabudowy zwartej szybciej nagrzewają się w ciągu dnia, szybciej też tracą ciepło na skutek wypromieniowania w nocy. Brak wilgoci w powietrzu nie sprzyja dłuższemu zatrzymaniu ciepła.

Ponadto w obszarze zwartej zabudowy utrudnione jest przewietrzanie a zanieczyszczenia powstające w procesie grzewczym powodują powstawanie tzw. „niskiej emisji” związanej z opalaniem w przydomowych kotłowniach węglem niskiej jakości.

Innym źródłem zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego są spaliny samochodowe gromadzące się w obrębie głównych ciągów komunikacyjnych oraz terenów przyległych do nich. W okresie niesprzyjających wiatrów mogą one być wwiewane w głąb obszaru, stagnując w obrębie wąskich uliczek pomiędzy zwartymi szeregami zabudowy tworząc niebezpieczne dla zdrowia mieszkańców zastoiska „smogu” [1.2.18].

Warunki topoklimatyczne

Warunki klimatyczne w skali lokalnej (topoklimaty), kształtowane są głównie przez rzeźbę terenu, roślinność, stosunki wodne (wilgotność gleb), obecność zbiorników i cieków wodnych, a ponadto przez charakter zagospodarowania przestrzennego (obecność terenów zurbanizowanych itp.).

Na przeważającej części obszaru (część zachodnia oraz centralna) dominuje **topoklimat obszarów zurbanizowanych i uprzemysłowionych**, który kształtowany jest pod wpływem specyficznego pokrycia terenu. Lokalne warunki są zróżnicowane z uwagi na stopień zwartości zabudowy oraz jej lokalizację w stosunku do rzeźby terenu. W porównaniu do obszarów niezabudowanych, tereny zurbanizowane i uprzemysłowione charakteryzują się wyższą temperaturą powietrza, co jest związane m.in. ze zmniejszoną prędkością wiatru, małą wilgotnością i parowaniem powierzchni betonowych, asfaltowych, blaszanych itp. oraz zwiększoną pojemnością ciepłą. Szczególnym zakłóceniom uległy tutaj warunki wietrzne. Słaba wymiana mas powietrza sprzyja powstawaniu inwersji temperatury, z którą na terenach o znacznym stopniu zanieczyszczenia powietrza związany jest efekt smogu. Lokalnie w północnej części terenu występuje **topoklimat obszarów zurbanizowanych i uprzemysłowionych umiejscowionych w dnach dolin rzecznych**, stanowiący najbardziej niekorzystny podtyp omawianej powyżej jednostki topoklimatycznej, gdzie w sposób szczególny ograniczona jest wymiana ciepła oraz przewietrzanie.

Narażone są one na spływ i stagnację zimnego powietrza z terenów wyniesionych, a także (w zależności od warunków wilgotnościowych) na występowanie mgieł radiacyjnych, bądź lokalnych przymrozków. W południowej i częściowo we wschodniej części terenu występuje **topoklimat obszarów płaskich o glebach mniej zwartych i bardziej porowatych (o przeciętnym przewodnictwie cieplnym)**. W części północno - wschodniej dominuje **topoklimat form wklęsłych oraz polan śródleśnych**. Prędkości wiatru są tutaj mniejsze. Obszary o tym charakterze sprzyjają stagnacji zimnego powietrza, powstawaniu warstwy inwersyjnej, a także w zależności od wilgotności podłoża, występowaniu mgieł radiacyjnych lub lokalnych przymrozków. Topoklimat tego typu charakteryzuje szerokie dna dolin rzecznych z płytko zalegającymi wodami gruntowymi. W ich obrębie generalnie występuje roślinność łąkowa. W rejonie zadrzewień o charakterze leśnym wyróżniono **topoklimat obszarów zalesionych**, które charakteryzują się osłabieniem prędkości wiatru. Korony drzew na tych obszarach stanowią istotny czynnik ograniczający promieniowanie słoneczne, w związku z czym na obszarach zalesionych odnotowuje się niższe temperatury maksymalne w porównaniu do terenów otwartych. Zwiększona jest natomiast wilgotność powietrza. Amplitudy temperatur w ciągu doby są tutaj mniejsze podobnie jak i nocne spadki temperatury. Lokalne warunki w obszarach zadrzewionych mogą być zróżnicowane w zależności od zwarcia koron czy ogólnej wilgotności podłoża, przy czym generalnie niższą temperaturą i większą wilgotnością powietrza charakteryzują się lasy porastające obszary o płytkim zaleganiu wód podziemnych.

3.7. Warunki arosanitarne

Bezpośrednio w granicach opracowania nie ma stacji pomiarowej monitorującej stan jakości powietrza atmosferycznego. Najbliższa stacja pomiarowa znajduje się w Sosnowcu, przy ul. Lubelskiej, w oddaleniu o około 1 km na południe od granic opracowania. Jak wynika z rocznych ocen jakości powietrza w województwie śląskim za 2019 r. i za lata wcześniejsze, wykonanej wg zasad określonych w art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska, miasto Sosnowiec zostało zaliczone do strefy aglomeracji górnośląskiej (PL2401). Ocena roczna z uwagi na ochronę zdrowia zakwalifikowała ten obszar do klasy C, co oznacza, że poziomy stężenie przekraczają wartość dopuszczalną powiększoną o margines tolerancji. Odnotowano przekroczenia stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5}, benzo(a)pirenu, dwutlenku azotu i ozonu.

Zwiększone wartości pyłu zawieszonego oraz benzo(a)pirenu zaobserwować można przede wszystkim w miesiącach jesiennych, zimowych i wiosennych. Na jakość powietrza w istotny sposób wpływa zjawisko tzw. niskiej emisji z lokalnych źródeł ciepła, na przykład z przydomowych kotłowni. Na skalę powyższego zjawiska wpływa przede wszystkim rodzaj i jakość używanego opału a także sama sprawność instalacji grzewczych.

Do emisji zanieczyszczeń atmosferycznych przyczynia się także ruch komunikacyjny. Na wielkość tej emisji mają wpływ: stan jezdni, konstrukcja i stan techniczny silników pojazdów, warunki pracy silników, rodzaj paliwa i płynność ruchu. Wzmożona emisja spalin samochodowych obserwowana jest głównie w tzw. „godzinach szczytu” czyli w okresie dojazdów i powrotów z pracy mieszkańców.

Na stan powietrza mają także wpływ czynniki atmosferyczne, takie jak kierunek i prędkość wiania wiatrów a także ukształtowanie powierzchni terenu oraz zanieczyszczania nawiewane z terenów sąsiednich.

3.8. Klimat akustyczny

Klimat akustyczny w omawianych granicach jest kształtowany głównie przez hałas komunikacyjny, hałas związany z prowadzoną w zlokalizowanych w omawianych granicach zakładach działalnością gospodarczą oraz przez hałas bytowy.

Głównym ciągiem komunikacyjnym oddziałującym akustycznie na tereny zlokalizowane w analizowanych granicach jest przebiegająca za wschodnią granicą opracowania droga ekspresowa S1. Zgodnie z *mapami akustycznymi dróg krajowych o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie*, udostępnionymi przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad w ramach opracowania pn. *Mapy akustyczne dla dróg krajowych w województwie śląskim o łącznej długości 623,975 km (Część Nr 6)*, na analizowanym terenie występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w kontekście wskaźników L_{DWN} (długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia) i L_N (długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku). Zgodnie z w/w mapami narażone na ponadnormatywne oddziaływanie akustyczne są przede wszystkim tereny biologicznie czynne, tj. lasy i nieużytki - zlokalizowane wzdłuż wschodniej granicy opracowania.

Do głównych ciągów komunikacyjnych stanowiących źródło hałasu na omawianym terenie należą także: ul. Braci Mieroszewskich - stanowiąca zachodnią granicę terenu opracowania, ul. Teofila Lenartowicza - przebiegająca na południu terenu, ul. Karola Szymanowskiego - przebiegająca przez centralną część opracowania oraz ul. Romana Dmowskiego - stanowiąca północną granicę opracowania. Omawiane drogi nie stanowią ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu, należy jednak zaznaczyć, iż dla powyższych dróg brak jest dostępnych dokładnych danych pomiarowych. Oddziaływaniu akustycznemu mogą podlegać tereny zabudowy zlokalizowane bezpośrednio w ich rejonie. Wpływ na poziom hałasu komunikacyjnego w omawianych granicach, oprócz samego natężenia ruchu kołowego oraz rodzaju pojazdów w ruchu drogowym, ma również nadmierna prędkość, zły stan techniczny nawierzchni, brak płynności ruchu czy brak zabezpieczeń antyhałasowych.

Kolejnym potencjalnym źródłem hałasu jest działalność zakładów przemysłowych oraz obiektów handlowych i usługowych zlokalizowanych w granicach przedmiotowego terenu oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie. W związku z brakiem danych o wielkości emisji hałasu z tych źródeł nie można określić, w jakim stopniu wpływają one na warunki akustyczne na tym terenie.

Na pozostałych obszarach, oddalonych od głównych ciągów komunikacyjnych poziom dźwięku w otoczeniu jest zależny i związany ze sposobami użytkowania i nie stanowi generalnie uciążliwości. Hałas emitowany na skutek działalności gospodarczej prowadzonej w lokalnych zakładach, może oddziaływać na obszary zabudowy o charakterze mieszkaniowym, zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie w/w obiektów. Poziom hałasu z tego typu obiektów jest kształtowany indywidualnie dla każdego z nich i zależny od rodzaju maszyn i urządzeń hałasotwórczych, izolacyjności ich obudów i izolacyjności obiektów budowlanych, w których znajdują się te urządzenia. Dopuszczalny poziom hałasu jest zależny od funkcji urbanistycznej sąsiadujących z nimi terenów.

3.9. Biosfera

Na przestrzeni lat, środowisko przyrodnicze na terenie miasta Sosnowca podlegało przekształceniom pod wpływem działalności człowieka. Wraz z postępem urbanizacji i industrializacji, pod zabudowę zajmowane były kolejne obszary, co spowodowało przekształcenia (dewastację) występujących tutaj pierwotnie naturalnych siedlisk przyrodniczych. Wraz z tymi przekształceniami zmieniał się także skład gatunkowy zarówno fauny jak i flory. Aktualnie tereny zainwestowane zajmują blisko połowę powierzchni miasta.

Mimo znacznego stopnia urbanizacji i uprzemysłowienia Sosnowca różnorodność biologiczna na jego terenie jest wciąż stosunkowo wysoka, co przejawia się między innymi występowaniem wielu różnych siedlisk przyrodniczych (w tym także tych podlegających ochronie) jak również cennych i rzadkich gatunków zwierząt i roślin. Należy także podkreślić fakt, iż część obszarów o większej wartości przyrodniczej ma charakter wtórny - powstały w wyniku działalności człowieka. Jako przykład podać można sztuczne zbiorniki wodne lub zalewiska stanowiące miejsce występowania i rozrodu wielu interesujących gatunków.

Flora

Pomimo wyraźnie przekształconego charakteru omawianego terenu, w jego granicach występują zróżnicowane asocjacje roślinne. Niewątpliwie do najcenniejszych fragmentów terenu należy jego część wschodnia.

Na wschodnie analizowanego terenu porasta zbiorowisko leśne, stanowiące część tzw. „Lasu Zagórskiego”. Las ma charakter grądowy, zasiedlony przez drzewostan, w którym dominują brzozy brodawkowate (*Betula pendula*) i dęby szypułkowe (*Quercus robur*). Dosadzone są dęby czerwone (*Q. rubra*) i sosny zwyczajne (*Pinus sylvestris*), które miejscami tworzą jednogatunkowe fragmenty lasu. W domieszce występuje liczna topola osika (*Populus tremula*) i młode graby zwyczajne (*Carpinus betulus*). W miejscach o wyższej wilgotności podłoża w drzewostanie pojawia się także olsza czarna (*Alnus glutinosa*). W rejonie stawu zapadliskowego las jest w większości młody, z liczną brzozą brodawkowatą, olszą czarną, topolą osiką i dębem szypułkowym. W głębi lasu spory udział ma dąb czerwony i sosna zwyczajna, które są na całym obszarze lasu dosadzane. Miejscami sosna tworzy lity, dość młody drzewostan, a pomiędzy takimi powierzchniami sośniny są rozmieszczone szkółki - nasadzenia małych sosen i to w miejscach tak wilgotnych, że pomiędzy nimi rosną gatunki siedlisk wilgotnych, jak tojeść pospolita, trzcinnik lancetowaty, sit sztywny i rozpierzchły oraz samorzutnie odnawiająca się olsza czarna i brzoza brodawkowata.

Do zbiorowisk łąkowych wykształcających się na terenie dzielnicy Zagórza należy zaliczyć trwale lub okresowo wilgotne łąki kośne z klasy *Molinetalia* - łąki tego typu występują na siedliskach, gdzie potencjalnie powinny występować lasy łąkowe lub silnie wilgotne grądy. Do w/w zbiorowisk należą m.in.: ubogi florystycznie zespół (*Junco-Molinietum*) z trzęślicą modrą oraz różnymi gatunkami sitów jak na przykład sit rozpierzchły (*Juncus effusus*) i sit skupiony (*Juncus conglomeratus*) - występujący na kwaśnych i mało zasobnych glebach bezwapiennych oraz zespół sitowia leśnego (*Scirpetum sylvatici*) - występujący w lokalnych, podmokłych zagłębieniach. Na terenie Zagórza obserwowano także zbiorowiska łąkowe na siedliskach suchych o odczynie zasadowym - wśród których, można wyróżnić kilka zubożonych płatów charakteryzujących się dominacją odmiennych gatunków, jak na przykład zbiorowiska z przewagą dziurawca zwyczajnego (*Hypericum perforatum*) i krwiściągu mniejszego (*Sanguisorba minor*).

W południowo - wschodniej części terenu zlokalizowany jest niewielki zbiornik wodny - staw zapadliskowy. W jego rejonie wykształciły się zbiorowiska charakterystyczne dla siedlisk wodnych. W strefie brzegowej stawu, jak i w sąsiadujących z nim mokrych zagłębieniach rosną skupienia pałki szerokolistnej (*Typha latifolia*) oraz tojeść pospolita (*Lysymachia vulgaris*), uczepek trójlistkowy (*Bidens tripartita*), szczaw lancetowaty (*Rumex hydrolapathum*), sit sztywny (*Juncus squarrosus*), rozpierzchły (*J. effusus*) i skupiony (*J. conglomeratus*). Od strony północnej staw okala rozległy szuwar trzciny pospolitej (*Phragmites australis*), a w pozostałej części najbliższe otoczenie stawu zajmują łany trzcinnika lancetowatego (*Calamagrostis canescens*) z domieszką tojeści pospolitej i śmiałka darniowego (*Deschampsia cespitosa*), w które wchodzi pojedynczo odnawiające się samorzutnie brzozy brodawkowate, olsze czarne, wierzby białe (*Salix alba*), kruche (*S. fragilis*) i iwy (*S. caprea*).

W granicach omawianego terenu występują także powierzchnie nieużytkowane, przekształcone, w rejonie których wykształcają się siedliska ruderalne. Zaliczyć do nich można między innymi teren dawnego składowiska odpadów pogórnicych, ale także przydroża, wydepczyska czy zaniedbane obszary biologicznie czynne w pobliżu zabudowań. Wśród roślinności porastającej tego typu siedliska dominują najczęściej gatunki kosmopolityczne, o szerokiej tolerancji siedliskowej (niejednokrotnie obcego pochodzenia). Gatunki siedlisk ruderalnych często tworzą specyficzne układy, dzięki którym możliwe jest ich zakwalifikowanie do określonej jednostki fitosocjologicznej. W analizowanych występuje zespół trzcinnika piaskowego (*Calamagrostietum epigei*) - porastający najczęściej w miejscach nasłonecznionych o piaszczystym podłożu, zbiorowisko *Echio - Melilotetum* ze żmijowcem pospolitym (*Echium vulgare*) oraz nostrzykiem (*Melilotus* sp.), zbiorowisko *Artemisio - Tanacetum* w którym dominują wysokie byliny, takie jak wrotycz zwyczajny (*Tanacetum vulgare*) czy bylica pospolita (*Artemisia vulgaris*) - zespół ten występuje często na siedliskach nitrofilnych (bogatych w związki azotowe) oraz zespół nitrofilnych chwastów ruderalnych *Leonuro - Ballotetum nigrae* z wyróżniającym udziałem takich gatunków jak łopian pajęczynowaty (*Arctium tomentosum*) czy serdecznik pospolity (*Leonurus cardiaca*). Przedstawicielami lokalnej flory na siedliskach przekształconych są także szeroko rozpowszechnione inwazyjne kenofity północnoamerykańskie z rodzaju nawłóć (*Solidago* sp.) czy azjatyckie rdestowce (*Reynoutria* sp.).

Uzupełnienie lokalnego układu przyrodniczego stanowią obszary zieleni urządzonej. Należą do nich tereny ogródków działkowych, położone na południu oraz w północnej części terenu, jak również nasadzenia szpalerowe drzew wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz nasadzenia w rejonie placów zabaw, skwery osiedlowe czy przydomowe ogrody w rejonie zabudowy mieszkaniowej o charakterze jednorodzinnej [1.2.18, 1.2.45].

Fauna

Zróznicowanie siedlisk ekologicznych na omawianym terenie przyczynia się do występowania zróżnicowanej reprezentacji fauny. Jak wspomniano powyżej, do najcenniejszych pod względem przyrodniczym lokalizacji, należy zaliczyć rejon stawu zapadliskowego wraz z otaczającą go roślinnością, we wschodniej części terenu. Zgodnie z materiałami archiwalnymi [1.2.18, 1.2.45], obszar ten stanowi siedlisko dla przedstawicieli herpetofauny oraz ptaków lęgowych związanych z agrocenozami i obszarami wodno - błotnymi. Występują tu przedstawiciele płazów, takie jak kumak nizinny (*Bombina bombina*) oraz ropuch szara (*Bufo bufo*), gady, w tym jaszczurka żyworodna (*Zootoca vivipara*) oraz zaskroniec zwyczajny (*Natrix natrix*). Do przedstawicieli występującej tu awifauny należy zaliczyć: bączka (*Ixobrychus*

minutus), białorzycę (*Oenanthe oenanthe*), derkacza (*Crex crex*), gąsiorka (*Lanius collurio*), głowienkę (*Aythya ferina*), kokoszkę (*Gallinula chloropus*), kląskawkę (*Saxicola rubicola*), łyskę (*Fulica atra*), perkoza dwuczubego (*Podiceps cristatus*), perkoza rdzawoszyjnego (*P. grisegena*), perkozka (*Tachybaptus ruficollis*), pliszkę żółtą (*Motacilla flava*), pokląskwę (*Saxicola rubetra*), potrzosa (*Schoeniclus schoeniclus*), pustułkę (*Falco tinnunculus*), raniuszkę (*Aegithalos caudatus*), sieweczkę rzeczną (*Charadrius dubius*), świergotka polnego (*Corydalla campestris*), trzciniaczkę (*Acrocephalus arundinaceus*) i trzcinniczkę (*A. scirpaceus*).

Centralna oraz zachodnia część terenu charakteryzuje się wysokim stopniem urbanizacji. Z uwagi na istniejące zagospodarowanie tej części terenu, fauna jest tutaj reprezentowana przede wszystkim przez gatunki zsynantropizowane. Lokalne zadrzewienia i zakrzewienia na omawianym terenie są potencjalnym schronieniem dla ptaków, które reprezentowane są między innymi przez takie gatunki jak gołąb (*Columba livia* f. urbana), sójka (*Garrulus glandarius*), kawka (*Corvus monedula*), sroka (*Pica pica*), czy gawron (*Corvus frugilegus*) a także drobne ptaki śpiewające, takie jak wróbel domowy (*Passer domesticus*), sikora bogatka (*Parus major*) czy kopciuszek (*Phoenicurus ochruros*).

Bez wątpienia najliczniej reprezentowane w granicach opracowania są pajęczaki i owady. Wśród owadów spotkać można przedstawicieli różnych grup systematycznych zajmujących zróżnicowane siedliska, w tym między innymi przedstawicieli prostoskrzydłych, chrząszczy, muchówek, błonkówek czy pluskwiaków różnoskrzydłych.

Korytarze ekologiczne

Omawiany teren zlokalizowany jest poza zasięgiem istotnych korytarzy migracji, wyznaczonych na terenie Polski oraz na terenie województwa śląskiego [1.2.28, 1.2.46].

3.10. Obszary chronione

Obszarowe formy ochrony przyrody

Na analizowanym terenie nie występują formy ochrony przyrody. Zgodnie z *Aktualizacją waloryzacji przyrodniczej Sosnowca* [1.2.45] wschodnia część terenu, obejmująca staw zapadliskowy oraz otaczające go zbiorowiska roślinne, w tym leśne, została zaproponowana do objęcia ochroną w formie użytku ekologicznego.

4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Poprzez brak realizacji ustaleń ocenianego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rozumie się sytuację pozostawienia obszarów w dotychczasowym stanie planistycznym. Stan ten jednak nie gwarantuje braku zmian związanych z rozwojem obszarów zabudowy, a niekiedy może sprzyjać ich nieuporządkowanemu (przypadkowemu) rozwojowi, w oderwaniu od uwarunkowań środowiskowych.

Generalnie w przypadku braku realizacji ustaleń projektu MPZP, zagrożenia i oddziaływania w stosunku do środowiska będą się utrzymywały, a lokalnie może dochodzić do ich pogłębienia. Oddziaływania mogą być związane ze stopniowym rozwojem obszarów zabudowy a także realizacją nowych odcinków infrastruktury drogowej. Wraz

z postępującą urbanizacją środowisko przyrodnicze na przedmiotowym terenie pozostaje pod ciągłą presją antropogeniczną. Dla części analizowanego obszaru obowiązują plany miejscowe. W przypadku braku realizacji analizowanego projektu planu miejscowego, na obszarach objętych już planami, zagospodarowanie będzie rozwijane w sposób przyjęty w w/w dokumentach. Na pozostałych terenach możliwa będzie sytuacja, w której na omawianym obszarze zabudowa będzie rozwijana w sposób przypadkowy i nieukierunkowany, co może wiązać się między innymi z likwidacją roślinności, degradacją gruntu oraz zmianą warunków krajobrazowych. Dotyczy to przede wszystkim wschodniej części terenu o wysokich walorach przyrodniczych. Przyrost nowych terenów zabudowanych, może przyczynić się do pogorszenia warunków aerosanitarnych i akustycznych. W projekcie MPZP wskazano m.in. na konieczność zachowania powierzchni biologicznie czynnych a także wskazuje się na szereg nakazów i zakazów mających na celu ochronę środowiska oraz ochronę walorów kulturowych. Brak wprowadzenia powyższych zapisów jako elementu prawa miejscowego, może prowadzić do rozwoju zabudowy w sposób chaotyczny, niezorganizowany, a tym samym do zmniejszenia się walorów estetycznych i wartości przyrodniczej przedmiotowego terenu.

5. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

W ocenianym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewiduje się utrzymanie istniejących terenów zabudowanych, w tym terenów zabudowy mieszkaniowej, poprzez wyznaczenie terenów zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej (**MN**), jednorodzinnej i usługowej (**MN,U**), wielorodzinnej (**MW**) oraz wielorodzinnej i usług podstawowych (**MW, U**). W dotychczasowym zagospodarowaniu utrzymano także tereny zabudowy usługowej (**U**) oraz tereny zabudowy usługowej: usług publicznych (**UP**), usług kultu religijnego (**UK**) oraz usług obsługi komunikacji (**UK**). W istniejącym zainwestowaniu uwzględniono także tereny zabudowy produkcyjnej (**P**) oraz produkcyjnej i usługowej (**P,U**) - koncentrujące się w centralnej części terenu objętego projektem MPZP, a także zachowano tereny infrastruktury technicznej (**IT**). W zakresie infrastruktury komunikacyjnej, uwzględniono istniejący teren zabudowy bazy transportu publicznego (**K**) oraz tereny zabudowy obsługi komunikacji - garaży (**KG**). W zakresie układu drogowego - uwzględniono przebieg istniejących dróg, w ramach terenów dróg publicznych klasy: głównej (**KD-G**), zbiorczej (**KD-Z**), lokalnej (**KD-L**), dojazdowej (**KD-D**) oraz terenów dróg wewnętrznych (**KD-W**).

W ocenianym dokumencie przewidziano głównie rozwój terenów związanych z pełnioną funkcją mieszkaniową, tj. zaprojektowano wprowadzenie nowych terenów zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej (**MN**) i wielorodzinnej (**MW**), rozwój terenu zabudowy jednorodzinnej i usług komunikacji (**MN, UT**) i terenu zabudowy jednorodzinnej i usługowej (**MN, U**) oraz wprowadzenie nowego terenu zabudowy niskiej intensywności (**MNn**) - na obszary biologicznie czynne, głównie o charakterze nieużytków, w rejonie zabudowy istniejącej. Przewidziano także wprowadzenie nowych terenów zabudowy usługowej (**U**) - w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, częściowo porośniętych roślinnością drzewiastą. W rejonie powierzchni biologicznie czynnych, przekształconych antropogenicznie, obecnie funkcjonujących jako nieużytki, przewidziano poszerzenie istniejącego oraz wprowadzenie nowego terenu zabudowy produkcyjnej (**P**), a także przewidziano realizację terenów zabudowy usługowo - produkcyjnej (**U,P**) - na północny oraz w centrum terenu. Nowe tereny drogowe wyznaczono w rejonie

istniejących oraz projektowanych terenów zabudowy, gdzie zaplanowano rozwój terenów dróg publicznych klasy zbiorczej (**KD-Z**), lokalnej (**KD-L**), dojazdowej (**KD-D**) oraz terenów dróg wewnętrznych (**KD-W**). Tereny te w stanie istniejącym obejmują powierzchnie biologicznie czynne, pośnięte roślinnością spontaniczną, ruderalną. W północnej części terenu przewidziano wprowadzenie nowego terenu zabudowy obsługi komunikacji - garaży (**KG**) - kosztem powierzchni biologicznie czynnych, w rejonie istniejącej zabudowy mieszkaniowej.

Projektowane zagospodarowanie nawiązuje charakterem do sąsiednich obszarów zabudowy - stanowiąc ich kontynuację. Jak wspomniano powyżej, w stanie istniejącym powierzchnie przewidziane do rozwoju w/w obszarów zabudowy mają głównie charakter nieużytków porośniętych roślinnością spontaniczną, lokalnie porośnięte są krzewami i samosiejkami drzew. W północno - wschodniej części terenu, powierzchnie przeznaczone pod rozwój zagospodarowania stanowią teren zrekultywowanego składowiska odpadów pogórnich. Nowe tereny przewidziane do zainwestowania przylegają do obszarów już zagospodarowanych, a proponowany rozwój powyższych nie prowadzi do rozpraszania zabudowy. Wprowadzenie nowych form zainwestowania na tereny biologicznie czynne będzie związane ze zmianą charakteru zagospodarowania w granicach w/w terenów, a tym samym będzie wiązało się z częściowym usunięciem roślinności, w tym roślinności drzewiastej. Należy jednak podkreślić, iż większość terenów, na których przewiduje się wprowadzenie nowej zabudowy, zostały wskazane pod zagospodarowanie już na etapie obowiązującego MPZP lub/ i studium. Tereny wskazane do rozwoju zabudowy przedstawiono na załączniku nr 1 do niniejszego opracowania.

Należy także zaznaczyć, iż w analizowanym projekcie planu zachowano znaczną część powierzchni biologicznie czynnych. W ocenianym projekcie MPZP zachowano najcenniejsze tereny biologicznie, obejmujące wschodnią część terenu, tj. tereny lasów (**ZL**), a także zachowano tereny zieleni (**Z**), tereny zieleni izolacyjnej (**ZI**) oraz istniejące tereny zieleni urządzonej (**ZP**) i tereny ogrodów działkowych (**ZD**). W granicach MPZP uwzględniono także przepływający przez północno - wschodnią część terenu ciek - Rów Mortimerowski w ramach terenów wód śródlądowych (**WS**).

W sposób szczegółowy stan środowiska na terenach objętych projektem miejscowego planu przedstawiono w rozdziale 3.

Oceniany projekt MPZP wskazuje także na szereg zapisów mających na celu minimalizację wpływu na środowisko, w tym z zakresu gospodarki odpadami, gospodarki ściekowej czy z zakresu polityki ochrony środowiska przyrodniczego.

6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Polityka zagospodarowania przestrzennego powinna przede wszystkim opierać się na podstawowej zasadzie, jaką jest **zrównoważony rozwój**, który w *Raporcie Światowej Komisji ds. Środowiska i Rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych* z 1987 r. został zdefiniowany jako „*rozwój, w którym potrzeby obecnego pokolenia mogą być zaspokojone bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie*”.

Zasada zrównoważonego rozwoju wpisuje się w poszczególne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym czy krajowym i z punktu widzenia ocenianego dokumentu cele te, należy odczytywać w jej kontekście.

Cele ochrony środowiska mające znaczenie z punktu widzenia ocenianego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zostały ujęte między innymi w dokumentach przedstawionych poniżej.

Dokumenty szczebla międzynarodowego

- a) *Konwencja o obszarach wodno – błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowa ptactwa wodnego (Konwencja Ramsarska)* ratyfikowana przez Polskę w 1978 r., której celem jest ochrona mokradel: jezior, bagien, torfowisk, rzek i innych wód płynących, lagun, raf koralowych wybrzeży i zatok morskich, a ponadto sztucznych zbiorników wodnych jeśli są one ostoją ptaków.
- b) *Konwencja o różnorodności biologicznej (Rio de Janeiro)* ratyfikowana przez Polskę w 1995 r., której celem jest m. in. ochrona różnorodności biologicznej na poziomie genetycznym, gatunkowym i ekosystemowym (krajobrazowym) oraz umiarkowane użytkowanie elementów różnorodności biologicznej.
- c) *Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego (Konwencja Paryska)* ratyfikowana przez Polskę w 1976 r., której celem konwencji jest m.in. pobudzenie aktywności narodów do ochrony ich własnego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, wzmocnienie ochrony najcenniejszych obiektów o światowym znaczeniu, organizowanie pomocy intelektualnej, technicznej i finansowej krajom, które pomocy wymagają.
- d) *Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska)* ratyfikowana przez Polskę w 1996 r., której celem jest ochrona wodnych i lądowych gatunków zwierząt wędrownych na obszarze całego ich zasięgu.
- e) *Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Konwencja Klimatyczna)* ratyfikowaną przez Polskę w 1994 r., a której celem jest ustabilizowanie koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który nie powodowałby niebezpiecznych zmian w systemie klimatycznym. Dokument określa zasady, którymi powinny kierować się strony konwencji, aby zrealizować określone cele.

Dokumenty szczebla wspólnotowego

- a) *Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Konwencja Berneńska)* ratyfikowana przez Polskę w 1996 r., a której celem jest zachowanie europejskich gatunków dzikich zwierząt i roślin oraz ich naturalnych siedlisk, zwłaszcza gatunków endemicznych, zagrożonych i ginących.
- b) *Europejska Konwencja Krajobrazowa* ratyfikowana przez Polskę w 2004 r., która dotyczy współdziałania państw na rzecz ochrony, zarządzania i planowania krajobrazu.
- c) *Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE (RDW)* z dnia 23 października 2000 r., która ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej i ma za cel osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód.
- d) *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego I Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy, ustanawiająca cele jakości powietrza na rzecz poprawy stanu zdrowia ludzkiego i jakości środowiska.*
- e) *Dyrektywa 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku*, której celem jest m. in. zdefiniowanie wspólnego podejścia do unikania, zapobiegania lub zmniejszania szkodliwych skutków narażenia na działanie hałasu, a także stworzenie podstawy dla rozwijania środków wspólnotowych w zakresie obniżania hałasu z głównych źródeł.
- f) *Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory*, mająca na celu przyczynienie się do zapewnienia różnorodności biologicznej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory na europejskim terytorium Państw Członkowskich.
- g) *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego I Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (wersja ujednolicona)*, która odnosi się do ochrony wszystkich gatunków ptactwa występujących naturalnie w stanie dzikim na europejskim terytorium państw członkowskich. Ma ona na celu ochronę tych gatunków, gospodarowanie nimi oraz ich kontrolę i ustanawia reguły ich eksploatacji.

Dokumenty szczebla krajowego

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym oraz wspólnotowym mają swoje odzwierciedlenie w obowiązującym w kraju ustawodawstwie. Podstawowe akty prawne z zakresu ochrony środowiska mające znaczenie dla oceny projektowanego dokumentu zostały przedstawione w rozdziale 1.2.

Generalnie oceniany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie stoi w sprzeczności z celami ochrony środowiska wskazanych powyżej dokumentów. Sposób w jaki realizacja planu wpłynie na poszczególne elementy środowiska został przedstawiony w kolejnych rozdziałach niniejszego opracowania, natomiast sposób w jaki w zapisach planu uwzględniono cele ochrony środowiska został przedstawiony w rozdziale 10.

7. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko, a także na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów

Oddziaływania na środowisko związane z realizacją ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będą przede wszystkim następstwem przewidywanego rozwoju terenów zabudowy mieszkaniowej, związanej z produkcją i usługami oraz elementów infrastruktury drogowej.

Prognozowane oddziaływania bezpośrednie w rejonie noworealizowanej zabudowy czy infrastruktury (na etapie realizacji) będą dotyczyły w pierwszej kolejności m. in. lokalnego przekształcenia powierzchni ziemi wraz z szatą roślinną i siedliskami faunistycznymi, emisji zanieczyszczeń atmosferycznych, powstawania ścieków i odpadów czy emisji hałasu i światła. Niemniej jednak należy podkreślić, iż oceniany projekt planu w większości utrzymuje aktualny stan planistyczny, a wprowadzane formy zagospodarowania korespondują z obecnie istniejącymi.

Na etapie realizacji ustaleń planu oddziaływanie krótkotrwałe polegać będzie między innymi na emisji hałasu oraz zanieczyszczeń do powietrza, których źródłem będą maszyny i urządzenia budowlane. Oddziaływanie to będzie związane z budową bądź rozbiórką obiektów a także z realizacją nowych ciągów komunikacyjnych. Oddziaływania te będą miały charakter chwilowy, ograniczony do czasu realizacji poszczególnych etapów inwestycji.

Projektowana infrastruktura drogowa na etapie eksploatacji będzie oddziaływała długotrwałe na tereny przyległe, w zakresie emisji hałasu komunikacyjnego oraz emisji zanieczyszczeń, przy czym stopień tych oddziaływań będzie uzależniony od natężenia ruchu samochodowego. W zakresie emisji zanieczyszczeń atmosferycznych czy oddziaływania akustycznego, na etapie eksploatacji, przewiduje się długotrwałe oddziaływanie proponowanych do rozwoju terenów zabudowy mieszkaniowej oraz zabudowy związanej z funkcją usługową oraz produkcyjną. Do oddziaływań długotrwałych można zaliczyć także wzrost powstawania zanieczyszczeń sanitarnych oraz odpadów bytowych, powstających na obszarach proponowanych do rozwoju zabudowy, w szczególności o charakterze mieszkaniowym.

Do wtórnych oddziaływań związanych z planowanym zagospodarowaniem terenu można zaliczyć dalszą synantropizację szaty roślinnej w rejonie noworealizowanej zabudowy.

Wymienione wyżej oddziaływania będą się w mniejszym lub większym stopniu kumulować w środowisku. Nakładanie się wpływów pochodzących z poszczególnych terenów spowoduje wzrost tego oddziaływania. Kumulacji podlegać będzie przede wszystkim hałas, a także emitowane zanieczyszczenia atmosferyczne. Kumulacja ta może mieć miejsce w granicach przedmiotowego terenu jak i na obszarach przyległych. W obszarach już zagospodarowanych, których przeznaczenie zachowano w projekcie planu będzie dochodziło do utrzymywania się oddziaływań występujących już obecnie, głównie w postaci emisji zanieczyszczeń do powietrza, emisji hałasu i światła, powstawania ścieków i odpadów a także synantropizacji szaty roślinnej.

7.1. Przewidywane oddziaływania na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

Obszary Natura 2000

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest poza obszarami skupionymi w europejskiej sieci Natura 2000. Najbliższym obszarem naturowym jest Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Torfowisko Sosnowiec - Bory” (PLH 240038) położony w odległości około 4 km w kierunku południowo - wschodnim.

W związku ze znacznym oddaleniem od obszarów Natura 2000, należy przyjąć, iż realizacja planu nie będzie miała wpływu na cele i przedmiot ochrony obszarów naturowych.

Obszarowe i punktowe formy ochrony przyrody

Teren objęty opracowaniem zlokalizowany jest poza zasięgiem obszarowych form ochrony przyrody. W jego granicach nie wyznaczono także pomników przyrody.

7.2. Przewidywane oddziaływania na powierzchnię ziemi i grunty

Powierzchnia ziemi i gleba podlega, na skutek działalności człowieka, przekształceniom i degradacji. Zagrożenia wynikają z ciągle pogłębiającej się i często niekontrolowanej urbanizacji i związanym z tym przeznaczeniem gruntów na cele inwestycyjne. Wprowadzenie terenów przeznaczonych pod zabudowę wraz z towarzyszącą infrastrukturą, w miejscu ich realizacji, związane będzie z bezpośrednim i trwałym naruszeniem powierzchni ziemi. W związku z niwelacją powierzchni (wykonywaniu wykopów i przesuwaniu mas ziemnych), lokalizacją fundamentów, bądź podbudowy, a także utworzeniem powierzchni utwardzonych czy szczelnych dojdzie do trwałego przekształcenia powierzchni ziemi. W rejonie prac będzie dochodziło do zdarcia (zebrania), wierzchniej, urodzajnej warstwy gleby i wskutek prac niwelacyjnych lokalnego przemieszania jej poziomów genetycznych. Na skutek wprowadzenia obszarów przeznaczonych pod zabudowę, dojdzie do trwałego zmniejszenia się udziału powierzchni biologicznie czynnych na rzecz powierzchni utwardzonych czy szczelnych. Przyrost powierzchni szczelnych kosztem powierzchni biologicznie czynnych prowadzi w sposób bezpośredni do ograniczenia możliwości infiltracji wód w głąb ziemi. W przypadku przyrostu powierzchni utwardzonych lub szczelnych kosztem obszarów biologicznie czynnych można mówić także o efekcie kumulacji w skali lokalnej z obszarami już zabudowanymi. Należy jednak podkreślić, iż największy przyrost terenów zainwestowanych, widoczny jest w północno - wschodniej części terenu, gdzie nowo projektowane tereny zabudowy wprowadzono w rejonie już przekształconym antropogenicznie, tj. w rejonie nieczynnego, zrekultywowanego składowiska odpadów pogórnictwa.

Powierzchnie biologicznie czynne na terenach bezpośrednio przylegających do realizowanych obiektów budowlanych będą w czasie budowy podlegały oddziaływaniom mechanicznym na przykład w postaci rozjeżdżania lub wydeptywania. Wraz z naruszeniem powierzchni ziemi, przekształceniom będzie podlegać szata roślinna, która w rejonie budowanych obiektów zostanie trwale usunięta, a na terenach przylegających na skutek oddziaływań mechanicznych będzie zasadniczo podlegała długoterminowej synantropizacji.

Pośrednio do gleb w trakcie realizacji oraz eksploatacji, a więc w perspektywie długoterminowej będą przedostawały się zanieczyszczenia emitowane do atmosfery przez pojazdy i urządzenia spalinowe, a także zanieczyszczenia będące skutkiem ogrzewania budynków poprzez spalanie paliw w kotłowniach.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i grunty będzie miało charakter zjawisk już występujących, a jedynie lokalnie - pogłębiających się.

7.3. Przewidywane oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe i podziemne podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska* oraz *ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne*.

W północnej części omawianego terenu przepływa sztuczny ciek - Rów Mortimerowski, stanowiący kolektor wód dołowych odprowadzanych przez CZOK oraz wód opadowych i oczyszczonych ścieków z pobliskiej oczyszczalni. Ciek ten został uwzględniony, a w jego rejonie wyznaczono tereny o symbolach **WS** - tereny wód powierzchniowych śródlądowych. We wschodniej części terenu zlokalizowany jest zbiornik wodny, staw zapadliskowy - będący ostoją dla chronionych gatunków zwierząt. W zasięgu zbiornika, na mocy ocenianego dokumentu wyznaczono strefę ochrony zbiornika wodnego, w a jego rejonie utrzymano tereny biologicznie czynne, tj. **96ZL** i **93Z**, zachowując stan istniejący, a co za tym idzie, w rejonie zbiornika nie przewiduje się wprowadzenia nowego typu zagospodarowania.

Pojawienie się nowych terenów zainwestowanych, na obszarach dotychczas funkcjonujących jako powierzchnie biologicznie czynne, będzie jednym z czynników wpływających na kształtowanie jakości oraz ilości zasobów wód podziemnych. Realizacja nowej zabudowy będzie związana z koniecznością trwałego uszczelnienia części powierzchni ziemi, a także wzrostem ilości powstających na tych terenach ścieków i bytowych. Skutkiem tego typu działań jest ograniczenie powierzchni umożliwiającej swobodną infiltrację wód opadowych i roztopowych zasilających wody podziemne, a co za tym idzie, może prowadzić do zmniejszania się zasobów wód podziemnych, przesuszania gruntów oraz wzrostu tempa spływu powierzchniowego z terenów utwardzonych. Skala tego zjawiska uzależniona jest od powierzchni nowej zabudowy oraz zastosowanych rozwiązań w zakresie prowadzenia gospodarki wodno - ściekowej. Istotny wpływ na zachowanie właściwego poziomu infiltracji wód opadowych i roztopowych (a tym samym poziomu wód gruntowych) ma ograniczenie maksymalnej powierzchni zabudowy oraz określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działki. Projekt planu, wprowadzając tego rodzaju zapisy, chroni przed nadmiernym, nieodwracalnym uszczelnieniem powierzchni ziemi oraz zapewnia odpowiedni udział powierzchni umożliwiających infiltrację wód opadowych i roztopowych, zasilających wody podziemne.

Powiększanie zasięgu terenów zabudowy wiąże się również ze wzrostem ryzyka zanieczyszczenia wód podziemnych substancjami przedostającymi się do gruntu (i dalej do wód podziemnych) z nieszczelnych systemów kanalizacji sanitarnej czy związane ze stosowaniem zbiorników bezodpływowych na nieczystości (tzw. szamb). Szczególnie istotne są zatem ujęte w projekcie planu ustalenia regulujące zasady prowadzenia gospodarki wodno - ściekowej na terenach przeznaczonych pod zabudowę. Analizowany projekt planu miejscowego wprowadza szereg ustaleń, których docelowa realizacja pozwoli ograniczyć do minimum negatywne oddziaływanie na wody, jakie pojawi się w związku z wprowadzeniem nowego sposobu zagospodarowania i użytkowania części terenów

znajdujących się w granicach objętych projektem planu. W ocenianym planie wprowadzono zapisy, mające na celu ochronę wód podziemnych przed zanieczyszczeniem, w tym m.in. ustala się obowiązek docelowego odprowadzania ścieków do istniejących i rozbudowywanych systemów sieci kanalizacji miejskiej, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki ściekowej. W zakresie gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi ustala się dopuszczenie retencjonowania wód opadowych i roztopowych, w tym zagospodarowania w obiektach budowlanych i urządzeniach lub do wykorzystania gospodarczego na działce.

Niewielki południowy fragment terenu położony w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 329 Zbiornik Bytom. Ma on charakter szczelinowo - krasowy i jest związany z utworami węglanowymi triasu. Zbiornik pozbawiony jest izolacji od powierzchni, a stopień zagrożenia wód zbiornika na zanieczyszczenia migrujące z powierzchni, przyjęto jako bardzo wysoki. Szczegółne zagrożenie dla jakości wód w/w zbiornika stanowi lokowanie w jego zasięgu obiektów uciążliwych, mogących potencjalnie emitować zanieczyszczenia. W ocenianym projekcie MPZP uwzględniono przebieg granic omawianego GZWP. W jego rejonie generalnie utrzymano istniejący stan zagospodarowania terenu, ale również w jego zasięgu znalazł się niewielki fragment nowo projektowanego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej **99MN** oraz fragment drogi **4KD-Z**.

W zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, w ocenianym dokumencie zakazuje się prowadzenia gospodarki ściekowej w sposób mogący spowodować przekroczenie dopuszczalnego poziomu parametrów określających stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Mając na uwadze charakter zamierzeń planistycznych oraz zapisy projektu planu mające na celu ochronę środowiska wodnego, należy stwierdzić, iż realizacja analizowanego projektu nie będzie miała znaczącego wpływu na wody podziemne i powierzchniowe. Na etapie realizacji oddziaływanie może być jednakże związane z lokalnym zaburzeniem infiltracji i dróg przepływu wód gruntowych. Przy uwzględnieniu obowiązującego ustawodawstwa oraz zapisów prawa lokalnego, należy stwierdzić, iż realizacja omawianych zamierzeń nie będzie miała znaczącego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne.

7.3.1. Wpływ na Jednolite Części Wód

Przeważająca część terenu opracowania, położona jest w zasięgu zlewni Jednolitej Części Wód Powierzchniowych o nazwie „Bobrek” i kodzie PLRW 20005212889. Ma ona status naturalnej części wód, jej potencjał ekologiczny został określony jako zły, a możliwość osiągnięcia celów środowiskowych jest zagrożona. Ciekami istotnym z punktu widzenia powyższej JCWP jest Bobrek, przepływający w odległości około 2 km na południowy - wschód od granic terenu objętego opracowaniem. Niewielki wschodni fragment terenu należy do zlewni Jednolitej Części Wód Powierzchniowych o nazwie „Przemsza od zbiornika Przeczyce do ujścia Białej Przemszy” i kodzie PLRW 2000821279. Ma ona status silnie zmienionej części wód, jej stan został określony jako zły, a możliwość osiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na występującą w zlewni presję antropogeniczną jest zagrożona. Ciekami istotnym z punktu widzenia powyższej JCWP jest Przemsza, przepływająca w odległości około 3 km na zachód od granic opracowania.

Teren opracowania zlokalizowany jest w zasięgu dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych. Przeważająca część obszaru objętego opracowaniem należy do Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 130 o kodzie

PLGW2000130. Zgodnie z *Aktualizacją Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły* jej stan ilościowy został określony jako słaby, stan chemiczny jako dobry, a ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych została określona jako zagrożona. Niewielki wschodni fragment terenu należy do JCWPd nr 112 o kodzie PLGW2000112. Stan ilościowy i chemiczny został określony jako dobry, a ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych została określona jako zagrożona.

Realizacja ustaleń projektu planu będzie związana z oddziaływaniem przede wszystkim o charakterze lokalnym. W większości planowane zamierzenia polegają na utrzymaniu istniejącego stanu zagospodarowania bądź rozwoju zagospodarowania, stanowiącego kontynuację form już istniejących. Ponadto w ocenianym planie uwzględniono zapisy służące ochronie wód powierzchniowych i podziemnych. W granicach omawianego terenu nie występują ciekі istotne z punktu widzenia JCWP. Elementami sieci hydrograficznej jest sztuczny ciek oraz zbiornik zapadliskowy - uwzględnione w projekcie planu. Realizacja zapisów planu nie będzie także związana z ingerencją w koryta cieków istotnych z punktu widzenia JCWP. W związku z powyższym realizacja miejscowego planu przy uwzględnieniu wspomnianych zapisów oraz obowiązującego ustawodawstwa nie będzie miała znaczącego wpływu na stan Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych, ani na możliwość utrzymania bądź osiągnięcia ich celów środowiskowych.

7.4. Przewidywane oddziaływania na powietrze

Realizacja przewidzianych w projekcie przeznaczeń terenu będzie związana z emisją zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego.

Na etapie budowy nowych obiektów mieszkalnych bądź związanych z pełnioną funkcją produkcyjną i usługową, źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza będą pojazdy i budowlane maszyny spalinowe. Emisja ta jednak będzie miała charakter nieorganizowany i ograniczony do czasu trwania etapu budowy. Ponieważ realizacja poszczególnych obiektów w ramach planowanych jednostek zabudowy będzie rozciągnięta w czasie, jednostkowe efekty emisji do powietrza na etapie realizacji nie będą się kumulowały, a co tym idzie nie będą miały znacząco negatywnego wpływu na ogólny stan aerosanitarny powietrza. Na etapie eksploatacji emisja do powietrza atmosferycznego będzie związana ze spalaniem paliw w kotłowniach i potencjalnym pojawianiem się zjawiska tak zwanej „niskiej emisji”. Niemniej w zapisach ocenianego projektu MPZP wprowadzono ustalenia mające na celu ochronę powietrza atmosferycznego, w tym m.in. ustalono ograniczenie emisji pyłów związanych z wytwarzaniem energii cieplnej oraz z procesami inwestycyjnymi w budownictwie, gospodarce komunalnej, poprzez zwiększenie zasięgu terenów objętych zorganizowanym systemem ciepłowniczym zasilanym z centralnych źródeł czy stosowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW. Ze względu na przewidywany przyrost terenów zabudowy w granicach planu, nieuniknione jest zjawisko wzrostu emisji zanieczyszczeń do powietrza i lokalnego pogarszania się warunków aerosanitarnych. Efekt emisji z poszczególnych obiektów będzie się lokalnie kumulował. Nie mniej jednak przeciwdziałaniu i ograniczaniu emisji zanieczyszczeń atmosferycznych będą służyły zapisy ujęte w projekcie planu.

Dla przedsięwzięć drogowych (realizacji nowych odcinków drogowych bądź ewentualnych modernizacji), oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia na jakość powietrza atmosferycznego można podzielić na etap budowy oraz etap eksploatacji. Niezależnie od etapu, w wyniku ingerencji w teren nastąpią emisje substancji gazowych powodujące pogorszenie składu powietrza atmosferycznego. Wśród nich znajdują się tzw. gazy cieplarniane, w tym dwutlenek węgla oraz spaliny. Skład jakościowy i ilościowy spalin jest zależny od rodzaju silnika i paliwa. Generalnie, najistotniejszymi substancjami powszechnie występującymi w spalinach są: tlenek węgla, tlenki azotu, tlenki siarki, węglowodory, ozon, pył zawieszony i inne. Na etapie budowy oddziaływanie będzie ograniczone do stosunkowo małej powierzchni terenu. Także ilość pojazdów zaangażowana w prace wykonawcze, w stosunku do liczby docelowej ruchu drogowego, będzie niewielka. W związku z tym, nie przewiduje się znaczących, trwałych negatywnych skutków dla jakości powietrza wynikających z etapu budowy. Wielkość niepożądanego emisji dwutlenku węgla podczas np. stosowania mas asfaltowych w znacznej mierze będzie zależała od zastosowanych technologii i metod. Na etapie eksploatacji, w związku z rozwojem obszarów zabudowanych, może dojść do wzrostu ruchu pojazdów samochodowych. Prognozowany wzrost ruchu pojazdów pozwala sądzić, że tendencja emisji spalin do atmosfery będzie wzrastała. Z drugiej jednak strony, np. wdrażanie nowych technologii (zarówno konstrukcyjnych, w tym silników, jak i materiałów pędnych - paliw) pozwoli na ograniczenie potencjalnego negatywnego wpływu na omawiany obszar. Należy także zaznaczyć, iż przyrost zabudowy w analizowanym rejonie nie będzie znaczący w stosunku do stanu istniejącego, a co za tym idzie, nie przewiduje się znaczącego pogorszenia się warunków aerasanitarnych, na skutek wzrostu ruchu pojazdów.

Wartym podkreślenia pozostaje fakt, iż mimo silnie zurbanizowanego charakteru omawianego terenu, zachowano w jego granicach znaczne powierzchnie biologicznie czynne, w tym powierzchnie leśne - mające pozytywny wpływ na jakość powietrza. Realizacja zamierzeń planistycznych przy uwzględnieniu zapisów obowiązującego prawa nie będzie miała zatem znaczącego wpływu na ogólny stan aerasanitarny powietrza w rejonie analizowanego terenu czy całego miasta.

7.5. Przewidywane oddziaływania na ludzi

Oddziaływanie na ludzi związane z realizacją ustaleń planu sprowadza się zasadniczo do wpływu na stan aerasanitarny powietrza, na klimat akustyczny oraz warunki w zakresie promieniowania niejonizującego. Pozostałe aspekty, jak na przykład samopoczucie w kontekście estetyki determinowane kształtowaniem otoczenia i krajobrazu, mają charakter silnie subiektywny w związku z czym trudno jest je wymiernie ocenić.

Zagrożenie powodziowe

Przedmiotowy teren pozostaje poza zasięgiem obszarów zagrożonych wodami powodziowymi o prawdopodobieństwie wystąpienia $Q=1\%$.

Obszary o płytkim zaleganiu wód gruntowych

W północno - wschodniej części terenu występują obszary o płytkim zaleganiu wód gruntowych. Na obszarach tych zaplanowano rozwój terenów zabudowy produkcyjnej (**86P** i **88P**), a także przewidziano wprowadzenie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**84** - **85MN**) wraz z drogą klasy dojazdowej (**13KD-D**). Płytkie

wody gruntowe pogarszają warunki fizjograficzne i geotechniczne, dlatego przed wprowadzeniem zabudowy konieczna jest rozważenie wprowadzenia specjalistycznych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej oraz melioracji.

Uwarunkowania wynikające z dokonanej eksploatacji górniczej

W granicach omawianego terenu na przestrzeni lat prowadzona była eksploatacja górnicza. W północnej i wschodniej części terenu opracowania zostały wyznaczone obszary płytkiej podziemnej eksploatacji górniczej (węgla kamiennego). W centralnej oraz wschodniej części terenu wskazuje się na obecność nieczynnych wyrobisk mających połączenie z powierzchnią. W/w tereny zostały uwzględnione na rysunku projektu planu. W rejonie obszarów płytkiej eksploatacji górniczej znalazł się fragment przewidzianego do realizacji terenu zabudowy usługowo - produkcyjnej (**78U,P**). Natomiast na obszarze, gdzie wskazuje się na występowanie nieczynnych wyrobisk mających połączenie z powierzchnią, przewidziano rozwój terenu zabudowy produkcyjnej (**88P**).

Tereny płytkiej eksploatacji górniczej oraz rejon nieczynnych wyrobisk mających połączenie z powierzchnią (szyby, szybiki) są miejscami zagrożonymi możliwością wystąpienia deformacji nieciągłych i stanowią o skomplikowanych warunkach gruntowych. W obszarze płytkiej eksploatacji górniczej oraz w rejonie wyrobisk mających połączenie z powierzchnią, przed przystąpieniem do realizacji nowej zabudowy należy wykonać stosowne badania podłoża gruntowego zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem.

W północno - wschodniej części terenu, wskazuje się na występowanie zrehabilitowanego składowiska odpadów pogórniczych nieistniejącej kopalni „Porąbka - Klimontów”, zaklasyfikowanego jak teren o dużej miąższości nasypów utworzonych z odpadów pogórniczych. W stanie istniejącym funkcjonuje ono jako nieużytek porośnięty roślinnością spontaniczną. W zasięgu powyższego terenu przewidziano rozwój terenów zabudowy produkcyjnej (**86P** i **88P**). Przed wprowadzeniem zabudowy na tereny o znacznych miąższościach nasypów, należy przeprowadzić stosowne badania podłoża określające geotechniczne warunki posadowienia budynków z godnie z obowiązującym ustawodawstwem.

Osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, w granicach opracowania, nie wskazuje się na występowanie naturalnych zagrożeń geologicznych w postaci osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w *Opracowaniu ekofizjograficznym dla miasta Sosnowca*, w dzielnicy Zagórza, w granicach terenu objętego projektem planu, zinwentaryzowano teren zakwalifikowany jako potencjalnie zagrożony ruchami masowymi ziemi, w rejonach występowania form morfologicznych i antropogenicznych. Dotyczy do obszaru obejmującego stok pomiędzy ulicami: Lenartowicza i Szymanowskiego. Na załączniku tekstowym A przedstawiono kartę rejestracyjną w/w terenu - potencjalnie zagrożonego ruchami masowymi ziemi. Teren ten w chwili obecnej są częściowo zagospodarowany, niemniej w jego rejonie występują luki umożliwiające dalszy rozwój zabudowy. W zasięgu w/w obszaru, zagrożonego wystąpieniem niekorzystnych zjawisk geodynamicznych, sugeruje się w miarę możliwości odstąpienia dalszej realizacji zabudowy bądź w przypadku jej

wprowadzenia, należy przed realizacją wykonać stosowne badania geologiczne zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem.

Warunki aerasanitarne

Jak wspomniano w poprzednim rozdziale, realizacja nowej zabudowy, będzie związana z emisją zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, przede wszystkim na etapie budowy. Z uwagi na obecne zagospodarowanie w omawianych granicach, stan aerasanitarne determinowany jest przez czynniki wewnętrzne, ale także poprzez zanieczyszczenia nawiewane z terenów przyległych. Do lokalnych emitatorów zaliczają się źródła liniowe, takie jak ciągi komunikacyjne, zabudowania o charakterze produkcyjnym i usługowym, ale także zlokalizowane w zachodniej części terenu domy jednorodzinne. W okresie zimowo - jesiennym, w rejonie zabudowy nie ujętej w sieci centralnego ogrzewania, dochodzi dodatkowo do emisji szkodliwych związków (efekt tzw. „niskiej emisji”).

Na etapie realizacji zamierzeń planistycznych, związanych z rozwojem zabudowy i infrastruktury, wpływ na warunki aerasanitarne będzie miał przede wszystkim czasowy wzrost emisji substancji, związany z pracą maszyn budowlanych czy ruchem pojazdów kołowych, dostarczających materiały budowlane w rejon placów budowy. Wszelkie prace ziemne, związane np. z niwelacją terenu czy tworzeniem wykopów, powiązane są z emisją zanieczyszczeń pyłowych. Jednakże, jak już wspomniano powyżej, sytuacja ta dotyczy etapu realizacji, a więc jej oddziaływanie będzie miało niejako wymiar krótkoterminowy.

W zapisach analizowanego projektu MPZP ustala się zasady zaopatrzenia w ciepło, poprzez wykorzystanie istniejącego zorganizowanego sposobu ogrzewania - rozprowadzenie ciepła poprzez rozbudowę istniejącego systemu sieci ciepłowniczych, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu zaopatrzenia w ciepło, a zatem tam gdzie jest to możliwe, nowe budynki będą mogły uzyskać przyłączenie do sieci, co jest korzystnym rozwiązaniem z punktu widzenia ochrony powietrza, gdyż eliminuje się w ten sposób powstawanie nowych źródeł emisji na danym terenie. W przypadku zabudowy, gdzie podłączenie do sieci ciepłowniczej nie będzie możliwe, zaopatrywanie w ciepło będzie odbywało się w oparciu o rozwiązania indywidualne. Oceniany plan wprowadza także zapisy mające na celu ochronę powietrza w tym m.in.: poprzez ustalenie ograniczenia emisji pyłów związanych z wytwarzaniem energii cieplnej oraz z procesami inwestycyjnymi w budownictwie, gospodarce komunalnej, poprzez zwiększenie zasięgu terenów objętych zorganizowanym systemem ciepłowniczym zasilanym z centralnych źródeł czy stosowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW.

Klimat akustyczny

Określone tereny podlegają ochronie przed hałasem na mocy *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz.U. 2014, poz. 112). Dopuszczalne poziomy hałasu obowiązujące na poszczególnych terenach w myśl w/w rozporządzenia zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 1 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

L.p.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będące źródłem hałasu	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1.	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2.	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3.	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno- wypoczynkowej d) Tereny mieszkaniowo- usługowe	68	59	55	45
4.	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	70	65	55	45

Realizacja ustaleń planu nie będzie wiązała się z przyrostem powierzchni terenów zabudowy mieszkaniowej, dla których wymagane jest uzyskanie standardów akustycznych w środowisku. Niemniej przyrost ten będzie wiązać się ze wzrostem natężenia ruchu w obrębie istniejących lokalnych dróg oraz dróg projektowanych, umożliwiających dojazd do nowo powstającej zabudowy.

Głównym ciągiem komunikacyjnym oddziałującym akustycznie na tereny zlokalizowane w analizowanych granicach jest przebiegająca za wschodnią granicą opracowania droga ekspresowa S1. Zgodnie z *mapami akustycznymi dróg krajowych o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie*, udostępnionymi przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad, na analizowanym terenie występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w kontekście wskaźników L_{DWN} i L_N , niemniej jednak w ich zasięgu nie znalazły się istniejące bądź projektowane tereny zabudowy podlegające ochronie akustycznej.

Źródłem oddziaływań akustycznych na omawianym terenie są także główne drogi, zapewniające jego obsługę komunikacyjną, tj.: ul. Braci Mieroszewskich, ul. Teofila Lenartowicza, ul. Karola Szymanowskiego oraz ul. Romana Dmowskiego. Realizację nowego terenu podlegającego ochronie przed hałasem, w bezpośrednim sąsiedztwie w/w dróg zaplanowano jedynie w południowej części terenu (**99MN**) - bezpośrednio w rejonie ul. Teofila Lenartowicza. W północnej części terenu przewidziano także rozwój istniejącego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**85MN**), w rejonie ul. Romana Dmowskiego. Dla w/w dróg nie były prowadzone pomiary hałasu drogowego. Na jego poziom wpływa wiele czynników. Do najistotniejszych należą m.in. rodzaj, stan i jakość nawierzchni drogowej, liczba pojazdów przejeżdżających w jednostce czasu czy rodzaj pojazdów i ich stan techniczny. Omawiane drogi posiadają nawierzchnię asfaltową, a ich stan można generalnie określić jako dobry. Drogi te nie stanowią ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu. Z uwagi na powyższe, nie przewiduje się aby hałas generowany przez ruch pojazdów w rejonie w/w dróg stanowił znaczące źródło uciążliwości, niemniej nie można jednoznacznie wykluczyć, iż w ich bezpośrednim sąsiedztwie nie dochodzi do przekroczeń poziomu dźwięku. W rejonie w/w dróg w stanie istniejącym zlokalizowane są także zabudowania mieszkalne.

W zapisach ocenianego dokumentu w rejonie drogi publicznej klasy zbiorczej (**1KD-Z**) - ul. Teofila Lenartowicza dopuszczono także lokalizację torowiska tramwajowego. Powyższe przedsięwzięcie może oddziaływać akustycznie na przylegające tereny zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem, zarówno istniejące jak i projektowane (**99MN**). Realizacja linii tramwajowej, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem wymaga uzyskania stosownych pozwoleń, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, w tym wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (procedura oceny oddziaływania na środowisko – przedsięwzięć mogących zawsze oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko). Na obecnym etapie nie znane są szczegółowe rozwiązania techniczne dla powyższego przedsięwzięcia, dające możliwość jednoznacznego wskazania potencjalnych oddziaływań na środowisko, w tym w zakresie emisji hałasu do środowiska. Przed realizacją inwestycji, tym samym przed uzyskaniem decyzji środowiskowej, należy dokonać szczegółowej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

W centralnej oraz północnej części terenu zlokalizowane są liczne zakłady o funkcji usługowej oraz produkcyjnej. W ocenianym dokumencie zaplanowano także rozwój w/w form zagospodarowania. Hałas emitowany na skutek działalności gospodarczej prowadzonej w lokalnych zakładach, może oddziaływać na obszary zabudowy o charakterze mieszkaniowym, zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie w/w obiektów. Poziom hałasu z tego typu obiektów jest kształtowany indywidualnie dla każdego z nich i zależy od rodzaju maszyn i urządzeń hałasotwórczych, izolacyjności ich obudów i izolacyjności obiektów budowlanych, w których znajdują się te urządzenia. Nowe tereny zabudowy przeznaczone do pełnienia funkcji usługowo - produkcyjnych (**U,P**) i produkcyjnych (**P**), zostały wyznaczone w rejonie zabudowy o analogicznej funkcji. W ich bezpośrednim sąsiedztwie nie ma zlokalizowanych terenów zabudowy podlegającej ochronie akustycznej ani nie zaplanowano nowych terenów o w/w funkcji w tym np. terenów zabudowy mieszkaniowej. Niemniej jednak, w związku z widocznym rozwojem terenów związanych z funkcją produkcyjno - usługową, nie można jednoznacznie wykluczyć wzrostu natężenia ruchu samochodowego

w rejonie nowej zabudowy, który będzie oddziaływał akustycznie na tereny podlegające ochronie przed hałasem - zlokalizowane wzdłuż dróg umożliwiających dojazd do nowych zakładów.

W zakresie ochrony przed hałasem oceniany projekt planu ustala obowiązek uwzględnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska, to jest:

- 1) dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej **MW**, wielorodzinnej i usług podstawowych **MW,U**, zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności **MNn** przyjmuje się jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;
- 2) dla terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej **MN** przyjmuje się jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 3) dla terenów zieleni urządzonej **ZP**, terenów ogródków działkowych **ZD** przyjmuje się jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

Promieniowanie niejonizujące

Przewidziana i dopuszczona w planie do budowy bądź przebudowy infrastruktura jak np. sieci energetyczne, stacje transformatorowe, jest źródłem promieniowania elektromagnetycznego, które może potencjalnie oddziaływać na ludzi. Przez omawiany teren przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV. W granicach terenu objętego projektem planu zlokalizowane są także stacje bazowe telefonii komórkowej.

W zakresie ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, w zapisach ocenianego dokumentu wskazuje się na obowiązek uwzględniania dopuszczalnych wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska.

7.6. Przewidywane oddziaływania na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną

Dziko występujące rośliny i zwierzęta podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* oraz rozporządzeń wykonawczych.

Zgodnie z zapisami w/w ustawy ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

W ocenianym dokumencie niewątpliwie zachowano najcenniejsze fragmenty przyrody ożywionej. Dotyczy to wschodniej części terenu, gdzie porastają zbiorowiska leśne oraz zlokalizowany jest staw zapadliskowy, stanowiący ostoję siedliskową dla ochronionych gatunków zwierząt, w tym płazów, gadów oraz ptaków. W wyżej wskazanym rejonie wyznacza się tereny lasów (**96 - 97ZL**) oraz tereny zieleni (**93Z**).

Przewidywane oddziaływanie na biosferę wynikające z realizacji ocenianego dokumentu na pozostałych obszarach, a polegające przede wszystkim na rozwoju terenów zabudowy pełniących funkcje mieszkaniowe, usługowe, produkcyjne oraz realizacji infrastruktury drogowej, będzie niewątpliwie związane naruszeniem i zajęciem

wierzchniej warstwy gruntów, a co za tym idzie przekształceniem lokalnej pokrywy roślinnej, a w konsekwencji również siedlisk faunistycznych. Szata roślinna na powierzchniach przeznaczonych pod realizację zabudowy czy też dróg zostanie praktycznie trwale usunięta. Należy jednak zauważyć, iż obszar objęty niniejszym opracowaniem nosi wyraźne ślady działalności antropogenicznej, a występująca tu szata roślinna ma charakter wtórny. Miejscami realizacja projektowanych przeznaczeń terenu będzie związana z wycinką zieleni wysokiej, w tym m.in. w rejonie terenów o symbolach **9MNn** i północnego fragmentu terenu drogowego **3KD-W, 28MN, 35MN, 3-4KD-Z, 99MN, 100MN,U, 78U,P, 86P, 88P** i **89U**. Zadrzewienia porastające w granicach w/w terenów mają charakter wtórny, antropogeniczny i często porastają tereny przekształcone, zdegradowane - jak np. w północnej części terenu. Ponadto w większości zostały one przeznaczone pod zainwestowanie w obowiązujących dokumentach planistycznych. Wyjątek stanowią tereny **28MN, 35MN, 3-4KD-Z**, które w obowiązującej zmianie Studium zostały wskazane jako tereny zieleni buforowej oraz tereny zielni urządzonej obszaru zurbanizowanego. Pomimo, iż zadrzewienia w omawianych granicach stanowią ostoję dla występującej tu fauny, w tym m.in. dla ptactwa, a przewidziana potencjalna wycinka w skali lokalnej jest potencjalnie mało korzystna, to dla funkcjonowania ogólnego systemu przyrodniczego miasta i terenu planu, oddziaływanie to będzie mało znaczące. W projekcie MPZP, poza wspomnianymi wcześniej cennymi przyrodniczo siedliskami, zachowano także inne obszary biologicznie czynne w postaci terenów zieleni (**Z**), zieleni izolacyjnej (**ZI**) i urządzonej (**ZP**) czy terenów ogrodów działkowych (**ZD**), ponadto dla poszczególnych terenów zabudowy wskazuje się na utrzymanie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnych. W związku z powyższym, realizacja założeń planu nie będzie prowadziła do znaczącego ograniczenia powierzchni biologicznie czynnych w omawianych granicach i mimo zmniejszenia odsetka terenów zielonych, omawiany obszar zachowa wewnętrzny układ przyrodniczy oraz funkcjonalne połączenia ekologiczne z terenami przyległymi - w północno - zachodniej części terenu.

Wraz z naruszeniem szaty roślinnej, przekształceniom będą podlegały siedliska faunistyczne. Lokalnie zostanie więc ograniczona ich powierzchnia, a zamieszkujące je gatunki zwierząt, związane głównie z układami terenów zadrzewionych bądź trawiastych, zostaną wyparte na skutek ich zajmowania na potrzeby zabudowy. Niemniej jednak w ocenianym projekcie MPZP, zostały zachowane obszary biologicznie czynne, mogące w dalszym ciągu pełnić funkcję ostoi dla zamieszkujących teren gatunków zwierząt. Zachowano liczne powierzchnie zadrzewione, leśne oraz zbiornik wodny, stanowiący ostoję dla awifauny oraz podlegających ochronie płazów.

Z uwagi na uwarunkowania środowiskowe omawianego terenu, a także w kontekście całego zurbanizowanego regionu aglomeracji, przeznaczone pod zabudowę siedliska, a wraz nimi gatunki zwierząt czy roślin występują stosunkowo często i w większości mają charakter synantropów. Choć nieuniknione jest zjawisko potencjalnego zajęcia siedlisk gatunków chronionych, to jednak można stwierdzić, że realizacja ocenianego dokumentu nie przyczyni się do znaczącego ograniczenia ich populacji oraz możliwości ich występowania rozpatrywanych w szerszej skali. Z tego też względu, pomimo jednostkowego oddziaływania ocenianego dokumentu, nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną w skali miasta bądź regionu. Warto podkreślić, że przewidywane przeznaczenia terenów nie będą realizowane skokowo (nagle), ale w rozciągnięciu w czasie. Z tego względu w granicach planu nie dojdzie do nagłego przekształcenia siedlisk. Ponadto

z tego też względu, aktualnie trudno jest precyzyjnie określić jakie gatunki w danym miejscu i czasie będą podlegały presji.

Oddziaływanie na faunę lokalnie będzie się również przejawiało w przypadkowym jej płoszeniu i powstawaniu efektu barierowego w sąsiedztwie obszarów zabudowy, ze względu na ruch, oświetlenie oraz emisję dźwięków (hałasu). Jest to jednak zjawisko powszechne, towarzyszące obecności i działalności człowieka w środowisku, a w analizowanym przypadku nie przewiduje się znacząco negatywnego wpływu na stan populacji gatunków fauny w skali regionu.

7.6.1. Wpływ na teriologiczne korytarze ekologiczne

Omawiany teren zlokalizowany jest poza zasięgiem istotnych korytarzy migracji, wyznaczonych na terenie kraju oraz na terenie województwa śląskiego. W związku z powyższymi ustaleniami planistycznymi nie będą wpływały na funkcjonalność w/w korytarzy.

7.7. Przewidywane oddziaływania na zasoby naturalne

7.7.1. Lasy ochronne

Lasy ochronne podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach*.

Zbiorowiska leśne porastające w północnej oraz wschodniej części terenu, zgodnie z informacjami udostępnionymi przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe w ramach Banku Danych o Lasach, posiadają funkcje ochronne i zostały sklasyfikowane jako lasy ochronne położone w granicach administracyjnych miast i w odległości 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, tj. stanowią one lasy ochronne w miastach i wokół miast, lasy wodochronne oraz trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu.

W zasięgu lasów ochronnych nie przewiduje się zmiany zagospodarowania. Lasy te zostały zachowane w ramach terenów o symbolach **ZL** - tereny lasów.

7.7.2. Grunty rolne i leśne

Ochrona gruntów leśnych oraz gruntów rolnych wynika m.in. z *Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych*.

W granicach terenu występują obszary leśne. Lasy gospodarcze w granicach opracowania pozostają w zarządzie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych Katowice, Nadleśnictwa Siewierz. Powyższe tereny leśne zostaną zachowane w stanie istniejącym, a w ich zasięgu nie przewiduje się wprowadzenia zabudowy.

W granicach analizowanego terenu nie występują obszary użytków rolnych.

7.7.3. Złóża kopalin

Złóża surowców mineralnych podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze*.

W podłożu geologicznym analizowanego obszaru występuje udokumentowane złożo kopalin, tj. złożo węgla kamiennego „Porąbka - Klimontów” (ID Midas 368), obejmujące zasięgiem cały analizowany obszar. Złożo to zostało uwzględnione w analizowanym projekcie planu.

7.8. Przewidywane oddziaływania na krajobraz

Teren opracowania charakteryzuje się krajobrazem właściwym dla terenów miejskich - zurbanizowanych oraz krajobrazem przemysłowym, w dużej mierze zdegradowanym. Pierwotne uwarunkowania krajobrazowe, zostały na przestrzeni lat silnie przekształcone, na skutek działalności człowieka. Teren podlegał licznym wpływom związanym z urbanizacją oraz rozwojem przemysłu wydobywczego. W stanie istniejącym uwidacznia się to przede wszystkim w ukształtowaniu terenu i występowaniu form wypukłych i wklęsłych pochodzenia antropogenicznego, np. w postaci zwałowiska w północno - wschodniej części terenu a także zbiornika zapadliskowego w rejonie wschodniej części terenu. Na krajobraz przemysłowy w omawianych granicach mają również wpływ znajdujące się tu zakłady produkcyjne, usługowe, magazyny czy zabudowa przemysłowa - koncentrujące się głównie w centralnej części terenu, w rejonie zabudowań należących do nieistniejącej KWK Porąbka - Klimontów. W zachodniej części terenu, uwarunkowania krajobrazowe kształtowane są przez układy zabudowy miejskiej. W północno - zachodniej części terenu zabudowa ma charakter typowych blokowisk mieszkalnych z towarzyszącymi placówkami usługowymi. Natomiast na południowym - zachodzie dominuje niska zabudowa jednorodzinna. Wyróżniającym się pod względem krajobrazowym jest obszar położony na wschodzie, gdzie dominują powierzchnie leśne - wraz z niewielkim zbiornikiem wodnym, stanowiącym urozmaicenie w krajobrazie.

Analizowany projekt planu generalnie utrzymuje dotychczasowy kierunek zagospodarowania, wskazując jednocześnie na potrzebę przywrócenia wartości użytkowych zdegradowanych terenów poprzemysłowych, gdzie przewiduje się rozwój zainwestowania - w nawiązaniu do form już istniejących. Dotyczy to rozwoju zagospodarowania w centralnej i północnej części terenu, gdzie zaprojektowano wprowadzenie nowych terenów bądź poszerzenie istniejących, związanych z funkcją produkcyjną i usługową. W rejonie osiedli ludzkich, zaplanowano jedynie rozwój zabudowy mieszkaniowej i usług, korespondującej z terenami już zagospodarowanymi. We wschodniej części terenu utrzymano obszary biologicznie czynne, ponadto w rejonie zabudowy zachowano także liczne powierzchnie zielone, w tym tereny zadrzewione, stanowiące istotny punkt w przekształconym krajobrazie miejskim. Jak wykazano powyżej, w ramach ocenianego dokumentu utrzymano niejako podział funkcjonalny w analizowanych granicach, dopuszczając rozwój terenów o danej funkcji w rejonie zabudowy o podobnym przeznaczeniu.

W projekcie planu przewidziano zapisy służące ochronie i ograniczeniu wpływu na wartości estetyczne w granicach opracowania, określające między innymi ilość minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnych czy parametry obiektów budowlanych. Ponadto w ramach wyznaczonych terenów zieleni **Z** i zieleni urządzonej **ZP** ustala się zakaz zabudowy, z zastrzeżeniem uwzględnienia pozostałych ustaleń planu.

7.9. Przewidywane oddziaływania na dobra materialne i zabytki

W ramach obszaru objętego planem występują obiekty objęte ochroną konserwatorską na mocy analizowanej uchwały, tj. kapliczka domkowa ulokowana przy ul. Szymanowskiego.

Dla w/w obiektu, ustala się

- 1) nakaz:
 - a) zachowania istniejącej formy obiektu w tym: gabarytów, wysokości, spadków dachu,
 - b) zachowania wystroju i podziału elewacji obiektu, to jest: okapu, wielkości i kształtu otworu wejściowego,
 - c) stosowania dla detalu architektonicznego, to jest kraty zabezpieczającej i stolarki zamykającej otwór, kolorystyki w odcieniach: biel, jasny szary,
 - d) dostosowania kształtu stolarki do otworu wejściowego z zakazem stosowania elementów korygujących,
 - e) stosowania materiału pokrycia dachowego analogicznego do pierwotnego (historycznego), a w przypadku braku możliwości przywrócenia pierwotnego wyglądu dopuszczenie zachowania istniejącego pokrycia betonowego lub zastosowanie pokrycia z blachy płaskiej, dachówki w barwach: szary, brązowy, naturalna czerwień (kolor naturalny dachówki ceramicznej);
- 2) dopuszczenie zastosowania wykończenia tynkowego na elewacji wyłącznie w technologii tradycyjnej, faktura drobnoziarnista, kolorystyka w odcieniach: biel, jasny niebieski.

7.10. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w kontekście założeń *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*

Skutki zmian klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych pogłębiają się w związku z czym stały się przedmiotem zainteresowania rządów i społeczności międzynarodowej.

„Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020) został przygotowany z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno - gospodarczego w obliczu ryzyk, jakie niosą ze sobą zmiany klimatu, a ponadto z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jaki działania adaptacyjne mogą mieć na stan polskiego środowiska czy na wzrost gospodarczy.

Wysiłki na rzecz dostosowania się do skutków zmian klimatu powinny być podejmowane jednocześnie z realizowanymi działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych.

SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020 tj.: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach prawnie chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Zaproponowano w nim cele, kierunki działań oraz konkretne działania, które korespondują z dokumentami strategicznymi, w szczególności Strategią Rozwoju Kraju 2020 i innymi strategiami rozwoju stanowiąc ich uzupełnienie w kontekście adaptacji.

W przywołanym powyżej dokumencie SPA2020 ujęto między innymi następujące cele i kierunki działań:

Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju i dobrego stanu środowiska

Kierunki działań:

- 1.1. Dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu
- 1.2. Adaptacja strefy przybrzeżnej do zmian klimatu
- 1.3. Dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu
- 1.4. Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu
- 1.5. Adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie
- 1.6. Zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony zdrowia w warunkach zmian klimatu

Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich.

Kierunki działań:

- 2.1. Stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami
- 2.2. Organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu

Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu

Kierunki działań:

- 3.1. Wypracowywanie standardów konstrukcyjnych uwzględniających zmiany klimatu
- 3.2. Zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu

Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu

Kierunki działań:

- 4.1. Monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie)
- 4.2. Miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu

Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

- 5.1. Promowanie innowacji na poziomie działań organizacyjnych i zarządczych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu
- 5.2. Budowa systemu wsparcia polskich innowacyjnych technologii sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

- 6.1. Zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu
- 6.2. Ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych

Mając na uwadze charakter oraz szczegółowość ocenianego dokumentu planistycznego, a także sposób zagospodarowania przedmiotowego terenu i jego uwarunkowania środowiskowe, należy stwierdzić, iż

w kontekście powyższych wskazań, analizowany plan miejscowy jest związany przede wszystkim z sektorami gospodarki przestrzennej i obszarami zurbanizowanymi, a także z sektorami obejmującymi budownictwo i infrastrukturę i inne.

Teren projektu MPZP obejmuje obszar położony w północnej części miasta Sosnowca, który jest zlokalizowany poza obszarami zagrożonymi możliwością wystąpienia powodzi. Główne zagrożenia dla przedmiotowego terenu stanowią: intensyfikacja miejskiej wyspy ciepła, silne ulewy powodujące podtopienia oraz susze sprzyjające deficytowi wody w miastach. Zasadniczo realizacja ocenianego planu może przyczynić się do lokalnej intensyfikacji zjawiska miejskiej wyspy ciepła, które będzie ograniczane przez zachowanie w poszczególnych jednostkach minimalnych powierzchni biologicznie czynnych, jako enklaw zieleni.

Generalnie ustalenia ocenianego miejscowego planu wpisują się przede wszystkim w realizację następujących kierunków działań określonych SPA 2020: 1.3 i 1.5 w zakresie celu nr 1 oraz 4.2 w celu nr 4.

Do ustaleń planu realizujących założenia powyższych celów i kierunków należą między innymi:

- a) w zakresie ochrony powietrza ustala się ograniczenie emisji pyłów związanych z wytwarzaniem energii cieplnej oraz z procesami inwestycyjnymi w budownictwie, gospodarce komunalnej, poprzez: zwiększenie zasięgu terenów objętych zorganizowanym systemem ciepłowniczym zasilanym z centralnych źródeł oraz stosowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW (kierunek 1.3 i 4.2);
- a) realizacja nowych jednostek poza obszarami zagrożonymi występowaniem powodzi (kierunek 1.5);
- b) wprowadzenie dla terenów zabudowy minimalnego procenta terenów biologicznie czynnych (kierunek 4.2);
- c) ustalenie nakazu ochrony środowiska wodnego poprzez m.in. wprowadzenie zakazu prowadzenia gospodarki ściekowej w sposób mogący spowodować przekroczenie dopuszczalnego poziomu parametrów określających stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych (kierunek 4.2).

W zakres kierunków przyjętych w SPA2020 wpisują się również inne ustalenia planu sprzyjające ograniczeniom wpływu na środowisko, które zostały przedstawione w rozdziale 10.

Realizacja przyjętych w analizowanym projekcie planu przeznaczeń terenów, na obszarach dotychczas niezagospodarowanych, może wpływać na zmianę lokalnych uwarunkowań topoklimatycznych. Dotyczy to północno - wschodniej części terenu - w rejonie dawnego składowiska odpadów pogórnictwa, gdzie obecnie wskazuje się na występowanie topoklimatu form wklęsłych oraz polan śródleśnych. W przypadku realizacji zabudowy o charakterze produkcyjnym bądź usługowym, lokalny topoklimat może ulec przekształceniu w kierunku topoklimatu obszarów zurbanizowanych i uprzemysłowionych oraz obszarów zurbanizowanych i uprzemysłowionych umiejscowionych w dnach dolin rzecznych.

8. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest w odległości około 70 km od południowej granicy Państwa. Oddziaływanie wynikające z realizacji założeń planistycznych będzie miało charakter lokalny. W związku z powyższym, realizacja ustaleń ocenianego MPZP nie będzie powodowała transgranicznego oddziaływania na środowisko.

9. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Wśród potencjalnie problemowych kwestii, związanych z realizacją ustaleń ocenianego dokumentu w kontekście przepisów odrębnych dotyczących obszarów chronionych, znajduje potencjalny rozwój terenu zabudowy na obszarze położonym pomiędzy ulicami: Lenartowicza i Szymanowskiego. Teren ten w chwili obecnej jest w większości zagospodarowany, niemniej z uwagi na występujące luki zabudowy, nie można wykluczyć dalszego jej rozwoju. Zgodnie z informacjami przedstawionymi w *Opracowaniu ekofizjograficznym dla miasta Sosnowca*, teren ten został zakwalifikowany jako potencjalnie zagrożony ruchami masowymi ziemi. W zasięgu w/w obszaru może dochodzić do występowania niekorzystnych zjawisk geodynamicznych.

Kolejną kwestią potencjalnie problemową jest rozwój terenów zainwestowanych w rejonie dokonanej płytkiej eksploatacji górniczej, gdzie znalazł się fragment przewidzianego do realizacji terenu zabudowy usługowo - produkcyjnej (**78U,P**) oraz na obszarze, gdzie wskazuje się na występowanie nieczynnych wyrobisk mających połączenie z powierzchnią, gdzie przewidziano rozwój terenu zabudowy produkcyjnej (**88P**). Tereny płytkiej eksploatacji górniczej oraz rejon nieczynnych wyrobisk mających połączenie z powierzchnią (szyby, szybiki) są miejscami zagrożonymi możliwością wystąpienia deformacji nieciągłych i stanowią o skomplikowanych warunkach gruntowych.

Do potencjalnie problemowych kwestii należy zaliczyć także rozwój terenu zabudowy produkcyjnej (**86P** i **88P**) w rejonie zrehabilitowanego składowiska odpadów pogórnich nieistniejącej kopalni „Porąbka - Klimontów”, zaklasyfikowanego jak teren o dużej miąższości nasypów utworzonych z odpadów pogórnich.

Do zagadnień potencjalnie problemowych można także zaliczyć planowany rozwój terenu zabudowy produkcyjnej (**86P** i **88P**), a także wprowadzenie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**84** - **85MN**) wraz z drogą klasy dojazdowej (**13KD-D**) w rejonie obszarów o płytkim zaleganiu wód gruntowych. Powyższe uwarunkowania pogarszają warunki fizjograficzne i geotechniczne dla planowanej zabudowy.

Realizacja ocenianego projektu planu będzie potencjalnie związana z koniecznością wycinki roślinności drzewiastej i krzewiastej, w rejonie terenów, na których przewidziano rozwój zabudowy (w szczególności w ramach terenów o symbolach **9MNn** i północnego fragmentu terenu drogowego **3KD-W**, **28MN**, **35MN**, **3-4KD-Z**, **99MN**, **100MN,U**, **78U,P**, **86P**, **88P** i **89U**). Należy jednak podkreślić, iż tereny te w większości zostały wskazane pod

zagospodarowanie w obowiązujących dokumentach planistycznych, jak również, należy podkreślić, iż w analizowanym projekcie MPZP wprowadza się zapisy minimalizujące potencjalne niekorzystne oddziaływanie, w tym m.in. wskazuje się na maksymalną powierzchnię zabudowy czy minimalny odsetek powierzchni biologicznie czynnych. Również w związku z faktem, iż na omawianym terenie założono utrzymanie znacznego odsetka obszarów zielonych, w tym zachowano porastające na wschodzie obszary leśne, oceniany plan nie będzie miał znaczącego, negatywnego wpływu na środowisko w kontekście zachowania zieleni wysokiej w skali lokalnej oraz w skali miasta.

10. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest poza obszarami skupionymi w europejskiej sieci Natura 2000. Najbliższym obszarem naturalnym jest Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Torfowisko Sosnowiec - Bory” (PLH 240038) położony w odległości około 4 km w kierunku południowo - wschodnim od granicy terenu objętego projektem planu. W związku ze znacznym oddaleniem od obszarów Natura 2000, należy przyjąć, iż realizacja założeń planu nie będzie miała wpływu na cele i przedmiot ochrony obszarów naturalnych.

Sposób w jaki w ocenianym dokumencie ujęto ustalenia służące ochronie i ograniczeniu oddziaływania na poszczególne elementy środowiska został przedstawiony poniżej.

10.1. Ochrona powietrza atmosferycznego

Ochronie powietrza atmosferycznego będą służyły następujące ustalenia przewidziane w ocenianym planie:

- 1) w zakresie ochrony powietrza ustala się ograniczenie emisji pyłów związanych z wytwarzaniem energii cieplnej oraz z procesami inwestycyjnymi w budownictwie, gospodarce komunalnej, poprzez:
 - a) zwiększenie zasięgu terenów objętych zorganizowanym systemem ciepłowniczym zasilanym z centralnych źródeł;
 - b) stosowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW;
 - c) stosowanie indywidualnych i grupowych systemów grzewczych spełniających wymagania określone w przepisach odrębnych;
 - d) uwzględnienie wymagań „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”, w tym ograniczeń przyjętych uchwałą Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 12 kwietnia 2017 r., poz. 2624);
 - e) zakaz stosowania materiałów pyłących (w szczególności żużli energetycznych) do utwardzania docelowych (trwałych) nawierzchni dróg i miejsc postojowych;

- 2) W zakresie zaopatrzenie w ciepło ustala się:
 - a) wykorzystanie istniejącego zorganizowanego sposobu ogrzewania - rozprowadzenie ciepła poprzez rozbudowę istniejącego systemu sieci ciepłowniczych, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu zaopatrzenia w ciepło;
 - b) dopuszczenie stosowania indywidualnych lub grupowych systemów grzewczych;
 - c) dopuszczenie stosowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW.

10.2. Ochrona środowiska wodno - gruntowego

Ochronie środowiska wodno – gruntowego będą służyły następujące zapisy ujęte w planie:

- 1) w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych - zakazuje się prowadzenia gospodarki ściekowej w sposób mogący spowodować przekroczenie dopuszczalnego poziomu parametrów określających stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych;
- 2) w zakresie odprowadzanie ścieków ustala się:
 - a) obowiązek docelowego odprowadzania ścieków do istniejących i rozbudowywanych systemów sieci kanalizacji miejskiej, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki ściekowej;
 - b) dopuszczenie retencjonowania wód opadowych i roztopowych, w tym zagospodarowania w obiektach budowlanych i urządzeniach lub do wykorzystania gospodarczego na działce.

Ponadto w planie dla poszczególnych przeznaczeń określono nakaz zachowania minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej.

10.3. Ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym

W zakresie ochrony przed hałasem ustala obowiązek uwzględnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska, to jest:

- a) dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej **MW**, wielorodzinnej i usług podstawowych **MW,U**, zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności **MNn** przyjmuje się jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;
- b) dla terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej **MN** przyjmuje się jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- c) dla terenów zieleni urządzonej **ZP**, terenów ogródków działkowych **ZD** przyjmuje się jak dla terenów rekreacyjno - wypoczynkowych.

W zakresie ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych ustala się obowiązek uwzględniania dopuszczalnych wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska.

10.4. Ochrona różnorodności biologicznej

W ocenianym planie ochronie różnorodności biologicznej będzie służyło zachowanie najcenniejszych przyrodniczo obszarów leśnych wraz ze zbiornikiem zapadliskowym - położonych w części wschodniej terenu, a także wprowadzenie zapisu ustalającego dla poszczególnych przeznaczeń, nakazu zachowania wysokiego minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej. Ponadto w ramach wyznaczonych terenów zieleni **Z** i zieleni urządzonej **ZP** ustala się zakaz zabudowy, z zastrzeżeniem uwzględnienia pozostałych ustaleń planu.

Poza powyższymi rozwiązaniami, nie stwierdza się potrzeby stosowania innych działań kompensacyjnych bądź ograniczających.

11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie

Przedstawiony do oceny projekt planu wprowadza przeznaczenia, które nawiązują do obecnych tu już form zagospodarowania. Oceniany plan uwzględnia przy tym również zapisy ograniczające wpływ na środowisko, między innymi z zakresu ochrony warunków gruntowo - wodnych czy w kontekście ochrony powietrza. Mając na uwadze przewidziane w projekcie ocenianego dokumentu zamierzenia planistyczne, w odniesieniu do terenu objętego opracowaniem, wskazuje się na występowanie kwestii problemowych, dla których należałoby rozpatrywać ewentualne rozwiązania alternatywne.

W ocenianym dokumencie wskazuje się na dopuszczenie rozwoju zabudowy w rejonie terenu zakwalifikowanego jako potencjalnie zagrożony ruchami masowymi ziemi, w zasięgu którego może dochodzić do występowania niekorzystnych zjawisk geodynamicznych. W w/w rejonie sugeruje się, w miarę możliwości, odstąpienia dalszej realizacji zabudowy bądź w przypadku jej wprowadzenia, należy przed realizacją wykonać stosowne badania geologiczne zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem.

W ocenianym dokumencie dopuszcza się także rozwój terenów zainwestowanych w rejonie dokonanej płytkiej eksploatacji górniczej oraz na obszarze, gdzie wskazuje się na występowanie nieczynnych wyrobisk mających połączenie z powierzchnią. Obszary te są miejscami zagrożonymi możliwością wystąpienia deformacji nieciągłych i stanowią o skomplikowanych warunkach gruntowych. W rejonie płytkiej eksploatacji górniczej oraz w rejonie wyrobisk mających połączenie z powierzchnią (szybów, szybików), przed przystąpieniem do realizacji nowej zabudowy należy wykonać stosowne badania podłoża gruntowego zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem.

W północno - wschodniej części terenu zaplanowano rozwój zabudowy produkcyjnej oraz produkcyjnej i usługowej w rejonie zrehabilitowanego składowiska odpadów pogórniczych nieistniejącej kopalni „Porąbka - Klimontów”. Przed wprowadzeniem zabudowy w rejonie w/w terenu, który jest obszarem klasyfikowanym jako obszar o znacznych miąższościach nasypów, należy przeprowadzić stosowne badania podłoża określające geotechniczne warunki posadowienia budynków z godnie z obowiązującym ustawodawstwem.

Na północnym - wschodzie terenu przewidziano także rozwój terenów zabudowy związanej z usługami i produkcją oraz zabudowy mieszkaniowej, w rejonie obszarów o płytkim zaleganiu wód gruntowych. Tereny te

posiadają niekorzystne uwarunkowania fizjograficzne oraz geotechniczne, dlatego przed wprowadzeniem zabudowy konieczna jest rozważenie specjalistycznych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno - ściekowej oraz melioracji.

W kontekście środowiska przyrodniczego można zasugerować, aby na terenie objętym planem dążyć do utrzymania możliwie wysokiego odsetka powierzchni biologicznie czynnych, w tym powierzchni zadrzewionych. W przypadku konieczności wycinki zieleni wysokiej, w celu minimalizacji potencjalnego oddziaływania na awifaunę, korzystne byłoby jej przeprowadzenie w okresie przypadającym na drugą połowę października do końca lutego, bądź po poprzedzającej ekspertyzie ornitologicznej, potwierdzającej możliwość przeprowadzenia planowanych prac w bez wpływu na ptactwo.

W rejonie nowo realizowanych terenów podlegających ochronie przed hałasem w sąsiedztwie istniejących dróg, sugeruje się w miarę możliwości pozostawienie istniejącej zieleni wysokiej bądź wprowadzenie nasadzeń w rejonie graniczącym z drogą. Zieleń ta może stanowić naturalną izolację minimalizującą potencjalne oddziaływania akustyczne.

12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsze opracowanie obejmuje prognozę oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru Zagórza w rejonie ulic S1, Teofila Lenartowicza, Braci Mieroszewskich, Romana Dmowskiego oraz dla obszaru położonego w rejonie ulic Teofila Lenartowicza i Ignacego Paderewskiego. Celem przedmiotowej prognozy jest przedstawienie i analiza przewidywanych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją projektowanych zmian przeznaczeń i zagospodarowania terenu w stosunku do stanu istniejącego. Dla określenia potencjalnego wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko posłużono się metodami analitycznymi wykorzystując analogie pomiędzy planowanymi przeznaczeniami terenów, a obszarami już zagospodarowanymi o zbliżonych funkcjach w odniesieniu do uwarunkowań środowiskowych.

Teren objęty niniejszym opracowaniem zlokalizowany jest w północno - centralnej części miasta na prawach powiatu Sosnowca, w województwie śląskim. Przedmiotowy teren położony jest w zasięgu dzielnicy Zagórza i zajmuje powierzchnię około 357 ha. Granice terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczają: od północy - ul. Romana Dmowskiego, od południa - ul. Teofila Lenartowicza, aleja Ignacego Paderewskiego, od wschodu - droga S1 oraz od zachodu - ul. Braci Mieroszewskich. Centralna oraz zachodnia część obszaru obejmuje tereny zabudowane, w jego części wschodniej dominują powierzchnie leśne i powierzchnie nieużytków. Na skutek rozwoju osadnictwa oraz w związku z prowadzoną tu działalnością gospodarczą, teren ten ma charakter całkowicie przekształcony. W aktualnym zagospodarowaniu, zachodnia część terenu opracowania obejmuje obszary zabudowy mieszkaniowej. Zabudowie mieszkalnej towarzyszą liczne placówki handlowe, oświatowe, kościół, gabinety lekarskie, a także punkty świadczące usługi. W centralnej części terenu koncentrują się głównie obszary zabudowy produkcyjnej oraz związanej z usługami i handlem. Liczne przedsiębiorstwa ulokowane są w budynkach nieistniejącej już KWK Porąbka - Klimontów. Przy ul. Teofila Lenartowicza mieści się siedziba Przedsiębiorstwa Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. wraz z zajezdnią autobusową.

W południowej części terenu, na wschód od alei Ignacego Paderewskiego położone są ogródki działkowe (Rodzinny Ogród Działkowy „Zagórze”). W rejonie ulicy Czereśniowej znajduje się Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji - Oczyszczalnia ścieków Zagórze. Głównymi elementami układu drogowego omawianego terenu są ulice: Braci Mieroszewskich, ul. Romana Dmowskiego, ul. Teofila Lenartowicza i aleja Ignacego Paderewskiego oraz biegnąca w rejonie wschodniej granicy opracowania droga ekspresowa S1. Drogi te zapewniają połączenie komunikacyjne z pozostałymi dzielnicami Sosnowca, ponadto droga S1 umożliwia bezpośredni dojazd Dąbrowy Górniczej, Mysłowic, Jaworzna oraz Katowic. Uzupełnienie układu drogowego stanowią lokalne drogi dojazdowe i wewnętrzne, umożliwiające dojazd do poszczególnych posesji. Energia elektryczna dostarczana jest na przedmiotowy teren głównie za pomocą sieci średniego i niskiego napięcia. Przez wschodnią część terenu przebiega napowietrzna linia wysokiego napięcia 110 kV. Teren wyposażony jest również w sieć gazową, ciepłowniczą, wodociągową oraz teletechniczną, a także jest skanalizowany. Układ przyrodniczy w granicach omawianego terenu budują przede wszystkim zbiorowiska leśne (tzw. Las Zagórski) porastające we wschodniej części terenu. Enklawy zieleni wysokiej towarzyszą także obszarom zabudowanym oraz porastają w formie alei wzdłuż dróg i na skwerach. We wschodniej części terenu zlokalizowany jest także niewielki zbiornik wodny, wraz z porastającą wokół niego roślinnością szuwarową. Przez północno - wschodnią część terenu przepływa niewielki sztuczny ciek powierzchniowy - Rów Mortimerowski.

W ocenianym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewiduje się przede wszystkim utrzymanie istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej, poprzez wyznaczenie terenów zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej (**MN**), jednorodzinnej i usługowej (**MN,U**), wielorodzinnej (**MW**) oraz wielorodzinnej i usług podstawowych (**MW, U**). Ponadto, przewidziano rozwój terenów związanych z pełnioną funkcją mieszkaniową, tj. zaprojektowano wprowadzenie nowych terenów zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej (**MN**) i wielorodzinnej (**MW**), rozwój terenu zabudowy jednorodzinnej i usług komunikacji (**MN, UT**) i terenu zabudowy jednorodzinnej i usługowej (**MN, U**) oraz wprowadzenie nowego terenu zabudowy niskiej intensywności (**MNn**) - na obszary biologicznie czynne, głównie o charakterze nieużytków, w rejonie zabudowy istniejącej. W ocenianym projekcie planu miejscowego, w dotychczasowym zagospodarowaniu utrzymano także tereny zabudowy usługowej (**U**) oraz tereny zabudowy usługowej: usług publicznych (**UP**), usług kultu religijnego (**UK**) oraz usług obsługi komunikacji (**UK**). Przewidziano także wprowadzenie nowych terenów zabudowy usługowej (**U**) - w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, częściowo porośniętych roślinnością drzewiastą. W istniejącym zainwestowaniu uwzględniono także tereny zabudowy produkcyjnej (**P**) oraz produkcyjnej i usługowej (**P,U**) - koncentrujące się w centralnej części terenu objętego projektem MPZP. W rejonie powierzchni biologicznie czynnych, przekształconych antropogenicznie, obecnie funkcjonujących jako nieużytki, przewidziano poszerzenie istniejącego oraz wprowadzenie nowego terenu zabudowy produkcyjnej (**P**), a także przewidziano realizację terenów zabudowy usługowo - produkcyjnej (**U,P**) - na północny oraz w centrum terenu. W ramach analizowanego dokumentu, w obecnym stanie zagospodarowania, zachowano tereny infrastruktury technicznej (**IT**). W zakresie infrastruktury komunikacyjnej, uwzględniono istniejący teren zabudowy bazy transportu publicznego (**K**) oraz tereny zabudowy obsługi komunikacji - garaży (**KG**). W północnej części terenu przewidziano wprowadzenie nowego terenu zabudowy

obsługi komunikacji - garaży (**KG**) - kosztem powierzchni biologicznie czynnych, w rejonie istniejącej zabudowy mieszkaniowej. W zakresie układu drogowego - uwzględniono przebieg istniejących dróg, w ramach terenów dróg publicznych klasy: głównej (**KD-G**), zbiorczej (**KD-Z**), lokalnej (**KD-L**), dojazdowej (**KD-D**) oraz terenów dróg wewnętrznych (**KD-W**). Nowe tereny drogowe wyznaczono w rejonie istniejących oraz projektowanych terenów zabudowy, gdzie zaplanowano rozwój terenów dróg publicznych klasy zbiorczej (**KD-Z**), lokalnej (**KD-L**), dojazdowej (**KD-D**) oraz terenów dróg wewnętrznych (**KD-W**). W kontekście środowiska przyrodniczego, w ocenianym projekcie MPZP zachowano najcenniejsze tereny biologicznie, obejmujące wschodnią część terenu, tj. tereny lasów (**ZL**), a także zachowano tereny zieleni (**Z**), tereny zieleni izolacyjnej (**ZI**) oraz istniejące tereny zieleni urządzonej (**ZP**) i tereny ogrodów działkowych (**ZD**). W granicach MPZP uwzględniono także przepływający przez północno - wschodnią część terenu ciek - Rów Mortimerowski w ramach terenów wód śródlądowych (**WS**).

Przedmiotowy teren na przestrzeni lat podlegał przekształceniom wynikającym z działalności człowieka. Przekształcenia lokalnego środowiska związane są przede wszystkim z rozwojem przemysłu, w tym górnictwa węgla kamiennego i osadnictwa. Pierwotna rzeźba omawianego terenu została przekształcona w związku z działalnością przemysłu górniczego oraz w związku z rozwojem osiedli ludzkich. W północno - wschodniej części terenu zlokalizowana jest nieczynna hałda. Na wschodzie znajduje się niewielki staw zapadliskowy.

Podłoże geologiczne przedmiotowego obszaru budują utwory czwartorzędowe, triasowe oraz utwory karbonu. Cały teren położony jest w zasięgu złoża węgla kamiennego o nazwie „Porąbka - Klimontów”. Jego wydobywanie zostało zaniechane. W północnej i wschodniej części terenu opracowania. zostały wyznaczone obszary płytkiej podziemnej eksploatacji górniczej (węgla kamiennego). W centralnej oraz wschodniej części terenu wskazuje się na obecność nieczynnych wyrobisk - szybów, szybków. W miejscach tych istnieje zagrożenie wystąpienia deformacji powierzchni terenu. W rejonie pomiędzy ulicami: Lenartowicza i Szymanowskiego wskazuje się istnienie obszaru potencjalnie zagrożonego ruchami masowymi ziemi. Na obszarze miasta Sosnowca występują głównie grunty antropogeniczne, tereny bezglebowe, a także gleby biellicowe, brunatne i mady rzeczne.

Wody podziemne występują tu w utworach czwartorzędu, triasu i karbonu. Niewielki południowy fragment terenu położony w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 329 Zbiornik Bytom. Teren opracowania zlokalizowany jest w zasięgu dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych. Przeważająca część obszaru objętego opracowaniem należy do Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 130 o kodzie PLGW2000130. Zgodnie z *Aktualizacją Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły* jej stan ilościowy został określony jako słaby, stan chemiczny jako dobry, a ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych została określona jako zagrożona. Niewielki wschodni fragment terenu należy do JCWPd nr 112 o kodzie PLGW2000112. Stan ilościowy i chemiczny został określony jako dobry, a ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych została określona jako zagrożona.

Głównym elementem wód powierzchniowych w analizowanych granicach jest przepływający przez północną część terenu sztuczny ciek - Rów Mortimerowski. We wschodniej części terenu, w rejonie zadrzewień o charakterze leśnym, zlokalizowany jest staw zapadliskowy. Przedmiotowy teren pozostaje poza zasięgiem obszarów zagrożonych wystąpieniem powodzi. Przeważająca część terenu opracowania, położona jest w zasięgu zlewni

Jednolitej Części Wód Powierzchniowych o nazwie „Bobrek” i kodzie PLRW 20005212889. Ma ona status naturalnej części wód, jej potencjał ekologiczny został określony jako zły, a możliwość osiągnięcia celów środowiskowych jest zagrożona. Ciekim istotnym z punktu widzenia powyższej JCWP jest Bobrek, przepływający w odległości około 2 km na południowy - wschód od granic terenu objętego opracowaniem. Niewielki wschodni fragment terenu należy do zlewni Jednolitej Części Wód Powierzchniowych o nazwie „Przemsza od zbiornika Przeczyce do ujścia Białej Przemszy” i kodzie PLRW 2000821279. Ma ona status silnie zmienionej części wód, jej stan został określony jako zły, a możliwość osiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na występującą w zlewni presję antropogeniczną jest zagrożona. Ciekim istotnym z punktu widzenia powyższej JCWP jest Przemsza, przepływająca w odległości około 3 km na zachód od granic opracowania

Według klasyfikacji klimatyczno - rolniczej, obszar Sosnowca zaliczyć należy do dzielnicy klimatycznej XV częstochowsko - kieleckiej. Na omawianym terenie wyróżnia się też kilka typów klimatów lokalnych, w tym związanych z obszarami zurbanizowanymi, zurbanizowanymi i uprzemysłowionymi w dnach dolin rzecznych, obszarów płaskich o glebach mniej zwartych i bardziej porowatych form wklęsłych i polan śródleśnych oraz obszarów zalesionych. Na stan jakości powietrza na przedmiotowym terenie mają między innymi wpływ zanieczyszczenia pochodzące z zabudowań produkcyjnych, usługowych, zabudowań mieszkalnych oraz z dróg, a także zanieczyszczenia nawiewane z sąsiadujących obszarów zabudowy. W obrębie lokalnych kotłowni może dochodzić do emisji szkodliwych związków powstających w procesie grzewczym. Ich wzrost notuje się zwłaszcza w okresie zimowym, kiedy zanieczyszczenia te powstają w wyniku spalania paliw w kotłowniach i domowych paleniskach. Głównymi źródłami hałasu na omawianym terenie są drogi oraz zabudowania o charakterze produkcyjnym i usługowym, zlokalizowane w centrum terenu. Oddziałuje tu także hałas bytowy.

Na przestrzeni lat środowisko naturalne w omawianych granicach uległo przekształceniu na skutek działalności człowieka. Do siedlisk występujących w granicach terenu należą m.in. lasy, tereny zieleni związanej w wodami, zieleni ruderalnej, ale także zieleń towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej czy zieleni ogródków działkowych. Najcenniejszym pod względem przyrodniczym jest wschodni fragment terenu, gdzie występują lasy oraz niewielki zbiornik wodny - stanowiący miejsce pojawiania się chronionych gatunków ptaków, płazów i gadów. W rejonach zabudowanych zwierzęta mają generalnie charakter gatunków przystosowanych do życia w sąsiedztwie człowieka. W granicach opracowania nie wyznacza się korytarzy ekologicznych, tj. korytarzy przemieszczania się zwierząt. Na analizowanym terenie nie ma zlokalizowanych pomników przyrody ani innych obszarowych form ochrony przyrody.

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu, zagrożenia i oddziaływania w stosunku do środowiska będą się utrzymywały, a lokalnie może dochodzić do ich pogłębienia. Oddziaływania mogą być związane ze stopniowym rozwojem obszarów zabudowy, gdzie zabudowa będzie rozwijana w sposób przypadkowy i nieukierunkowany. Nieukierunkowany przyrost nowych terenów zabudowanych, może przyczynić się do pogorszenia stanu powietrza i prowadzić do wzrostu hałasu. Może również wpłynąć na pogorszenie się warunków krajobrazowych. Tereny, na których przewidziano zmiany zagospodarowania, funkcjonują obecnie jako powierzchnie zielone, sąsiadujące z zabudową istniejącą i mają one charakter nieużytków oraz terenów zdegradowanych, lokalnie

porośnięte są samosiejkami drzew. Wprowadzenie nowych form zainwestowania będzie wiązało się z częściowym usunięciem roślinności drzewiastej. W analizowanym projekcie planu wprowadza się zapisy minimalizujące potencjalne niekorzystne oddziaływanie, w tym m.in. wskazuje się na maksymalną powierzchnie zabudowy czy minimalny odsetek powierzchni biologicznie czynnych. W ocenianym projekcie planu przewidziano rozwój terenów przeznaczonych do pełnienia określonych funkcji, w sąsiedztwie terenów o podobnych funkcjach. W zachodniej części terenu przewiduje się głównie rozwój terenów związanych z funkcją mieszkaniową, zaś w centrum i na północy - przewiduje się rozwój terenów związanych w pełnioną funkcją usługową i produkcyjną, również w rejonach zdegradowanych, jak np. na obszarze nieczynnej hałdy pogórnicyj.

Wprowadzenie terenów przeznaczonych pod zabudowę wraz z towarzyszącą infrastrukturą, w miejscu ich realizacji, związane będzie z bezpośrednim i trwałym naruszeniem powierzchni ziemi. Przyrost powierzchni szczylnych kosztem powierzchni zielonych prowadził będzie w sposób bezpośredni do ograniczenia możliwości wnikania wód opadowych i roztopowych w głąb ziemi. Z uwagi na fakt iż oceniany projekt planu przede wszystkim utrzymuje dotychczasowy sposób zagospodarowania, w mniejszym stopniu wprowadzając nowe formy, oddziaływanie na powierzchnię ziemi i grunty będą miały charakter zjawisk już występujących, a jedynie lokalnie - pogłębiających się. W analizowanym dokumencie wskazuje się na zapisy służące ochronie wód podziemnych. Realizacja miejscowego planu przy uwzględnieniu wspomnianych zapisów oraz obowiązującego ustawodawstwa nie będzie miała znaczącego wpływu na stan Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych, ani na możliwość utrzymania bądź osiągnięcia ich celów środowiskowych.

Realizacja przewidzianych w projekcie przeznaczeń terenu będzie związana z uwalnianiem zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Na etapie budowy źródłem zanieczyszczeń uwalnianych do powietrza będą pojazdy i budowlane maszyny spalinowe. Na etapie eksploatacji emisja do powietrza atmosferycznego będzie związana ze spalaniem paliw w kotłowniach i potencjalnym pojawianiem się zjawiska tak zwanej „niskiej emisji”. Przeciwdziałaniu i ograniczaniu emisji zanieczyszczeń atmosferycznych będą służyły zapisy ujęte w projekcie planu.

Zasadniczym czynnikiem kształtującym hałas w granicach obszaru objętego MPZP jest hałas komunikacyjny, związany z ruchem kołowym odbywającym się po drogach przebiegających przez omawiany teren. Hałas drogowy emitowany jest także przez przebiegającą za wschodnią granicą terenu drogą ekspresową S1. Na terenie występują podwyższone wartości hałasu od w/w drogi, niemniej w ich zasięgu nie znajdują się tereny chronione przed hałasem, np. tereny zabudowy mieszkaniowej. Ponadto na poziom dźwięku na omawianym terenie wpływa hałas bytowy, a w części centralnej hałas związany z prowadzoną działalnością gospodarczą. W zakresie ochrony przed hałasem oceniany projekt planu ustala obowiązujące dopuszczalne poziomy hałasu dla poszczególnych przeznaczeń.

Przewidywane oddziaływanie na przyrodę wynikające z realizacji ocenianego dokumentu, a polegające przede wszystkim na rozwoju terenów zabudowy oraz realizacji lokalnych dróg, będzie związane naruszeniem i zajęciem wierzchniej warstwy gruntów, a co za tym idzie przekształceniem lokalnej pokrywy roślinnej, a w konsekwencji również miejsc bytowania zwierząt. Wprowadzenie nowych form zainwestowania będzie zatem związane ze zmianą charakteru zagospodarowania, a tym samym będzie wiązało się z częściowym usunięciem roślinności drzewiastej. W analizowanym projekcie MPZP wprowadza się zapisy minimalizujące potencjalne niekorzystne oddziaływanie,

w tym m.in. wskazuje się na maksymalną powierzchnię zabudowy czy minimalny odsetek powierzchni biologicznie czynnych. Zachowane powierzchnie zielone będą w dalszym ciągu pełniły ostoję dla zwierząt.

Omawiany teren charakteryzuje krajobraz obszarów miejskich oraz krajobraz przemysłowy. W projekcie planu przewidziano zapisy służące ochronie i ograniczeniu wpływu na wartości estetyczne. Uwzględniono także występowanie obiektu zabytkowego. Najcenniejsza pod względem krajobrazowym jest wschodnia, zalesiona część terenu, w jej rejonie nie wprowadzono zmian w dotychczasowym zagospodarowaniu.

Mając na uwadze charakter oraz szczegółowość ocenianego dokumentu planistycznego, a także sposób zagospodarowania przedmiotowego terenu i jego uwarunkowania środowiskowe, należy stwierdzić, iż ustalenia ocenianego miejscowego planu wpisują się przede wszystkim w realizację kierunków działań określonych SPA 2020.

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest w odległości około 70 km od południowej granicy Państwa. Oddziaływanie wynikające z realizacji założeń planistycznych będzie miało charakter lokalny. W związku z powyższym, realizacja ustaleń ocenianego MPZP nie będzie powodowała pozagranicznego oddziaływania na środowisko.

Wśród potencjalnie problemowych kwestii, związanych z realizacją ustaleń ocenianego dokumentu w kontekście przepisów odrębnych dotyczących obszarów chronionych, znajduje potencjalny rozwój terenu zabudowy na obszarze położonym pomiędzy ulicami: Lenartowicza i Szymanowskiego. Teren ten w chwili obecnej jest w większości zagospodarowany, niemniej z uwagi na występujące luki zabudowy, nie można wykluczyć dalszego jej rozwoju. Zgodnie z informacjami przedstawionymi w *Opracowaniu ekofizjograficznym dla miasta Sosnowca*, teren ten został zakwalifikowany jako potencjalnie zagrożony ruchami masowymi ziemi. W zasięgu w/w obszaru może dochodzić do występowania niekorzystnych zjawisk naturalnych, związanych z osuwaniem się ziemi. W w/w rejonie sugeruje się, w miarę możliwości, odstąpienia dalszej realizacji zabudowy bądź w przypadku jej wprowadzenia, należy przed realizacją wykonać stosowne badania podłoża zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem.

Kolejną kwestią potencjalnie problemową jest rozwój terenów zainwestowanych w rejonie dokonanej płytkiej eksploatacji górniczej, gdzie znalazł się fragment przewidzianego do realizacji terenu zabudowy usługowo - produkcyjnej (**78U,P**) oraz na obszarze, gdzie wskazuje się na występowanie nieczynnych wyrobisk mających połączenie z powierzchnią (szyby, szybiki), gdzie przewidziano rozwój terenu zabudowy produkcyjnej (**88P**). Tereny płytkiej eksploatacji górniczej oraz rejon nieczynnych wyrobisk mających połączenie z powierzchnią (szyby, szybiki) są miejscami zagrożonymi możliwością wystąpienia deformacji nieciągłych i stanowią o skomplikowanych warunkach gruntowych. Przed przystąpieniem do realizacji nowej zabudowy należy wykonać stosowne badania podłoża gruntowego zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem.

Do potencjalnie problemowych kwestii należy zaliczyć także rozwój terenu zabudowy produkcyjnej (**86P** i **88P**) w rejonie zrehabilitowanego składowiska odpadów pogórnich nieistniejącej kopalni „Porąbka - Klimontów”, zaklasyfikowanego jak teren o dużej miąższości nasypów utworzonych z odpadów pogórnich. Przed

wprowadzeniem zabudowy w rejonie w/w terenu, należy przeprowadzić stosowne badania podłoża określające geotechniczne warunki posadowienia budynków z godnie z obowiązującym ustawodawstwem.

Do zagadnień potencjalnie problemowych można także zaliczyć planowany rozwój terenu zabudowy produkcyjnej (**86P** i **88P**), a także wprowadzenie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**84** - **85MN**) wraz z drogą klasy dojazdowej (**13KD-D**) w rejonie obszarów o płytkim zaleganiu wód gruntowych. Powyższe uwarunkowania pogarszają warunki fizjograficzne i geotechniczne dla planowanej zabudowy. Przed wprowadzeniem zabudowy konieczna jest rozważenie specjalistycznych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno - ściekowej oraz melioracji.

Realizacja ocenianego projektu planu będzie potencjalnie związana z koniecznością wycinki roślinności drzewiastej i krzewiastej, w rejonie terenów, na których przewidziano rozwój zabudowy (w szczególności w ramach terenów o symbolach **9MNn** i północnego fragmentu terenu drogowego **3KD-W**, **28MN**, **35MN**, **3-4KD-Z**, **99MN**, **100MN,U**, **78U,P**, **86P**, **88P** i **89U**). Należy jednak podkreślić, iż tereny te w większości zostały wskazane pod zagospodarowanie w obowiązujących dokumentach planistycznych, jak również, należy podkreślić, iż w analizowanym projekcie MPZP wprowadza się zapisy minimalizujące potencjalne niekorzystne oddziaływanie, w tym m.in. wskazuje się na maksymalną powierzchnię zabudowy czy minimalny odsetek powierzchni biologicznie czynnych. Również w związku z faktem, iż na omawianym terenie założono utrzymanie znacznego odsetka obszarów zielonych, w tym zachowano porastające na wschodzie obszary leśne, oceniany plan nie będzie miał znaczącego, negatywnego wpływu na środowisko w kontekście zachowania zieleni wysokiej w skali lokalnej oraz w skali miasta. W kontekście środowiska przyrodniczego można zasugerować, aby na terenie objętym planem dążyć do utrzymania możliwie wysokiego odsetka powierzchni biologicznie czynnych, w tym powierzchni zadrzewionych. W przypadku konieczności wycinki zieleni wysokiej, w celu minimalizacji potencjalnego oddziaływania na awifaunę, korzystne byłoby jej przeprowadzenie w okresie przypadającym na drugą połowę października do końca lutego, bądź po poprzedzającej ekspertyzie ornitologicznej, potwierdzającej możliwość przeprowadzenia planowanych prac w bez wpływu na ptactwo.

W rejonie nowo realizowanych terenów podlegających ochronie przed hałasem w sąsiedztwie istniejących dróg, sugeruje się w miarę możliwości pozostawienie istniejącej zieleni wysokiej bądź wprowadzenie nasadzeń w rejonie graniczącym z drogą. Zieleń ta może stanowić naturalną izolację minimalizującą potencjalne oddziaływania akustyczne.

Podsumowując, analizowany projekt planu miejscowego w większości utrzymuje istniejący stan zagospodarowania, a nowe formy zabudowy nawiązują do już istniejących. W omawianych granicach zachowano najcenniejsze przyrodniczo siedliska, w tym tereny lasów oraz staw zapadliskowy wraz z otaczającą go zielenią, które stanowią ostoję chronionych gatunków zwierząt. W analizowanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wprowadzono szereg zapisów mających na celu ochronę poszczególnych komponentów środowiska, w tym z zakresu ochrony środowiska przyrodniczego, ochrony przed hałasem, ochrony przed zanieczyszczeniem powietrza, ochrony powierzchni ziemi oraz ochrony wód czy uwarunkowań krajobrazowych. W związku z powyższym, realizacja założeń planu nie będzie związana z negatywnym oddziaływaniem na środowisko, a poprzez

wprowadzenie szeregu zakazów i nakazów, może przyczynić się do jego ochrony przed niekierunkowym rozwojem zabudowy i degradacją środowiska naturalnego.

OŚWIADCZENIA - KLAUZULA

Autor wykonujący niniejsze opracowanie oświadcza, iż spełnia wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity Dz.U. 2020, poz. 283 z późn. zm.).

Ja niżej podpisana Natalia Durka-Kamińska, oświadczam, iż jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

IMIĘ I NAZWISKO: Natalia Durka-Kamińska

WYKSZTAŁCENIE: magister biologii

PODPIS:

TYTUŁ OPRACOWANIA: PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SOSNOWCA DLA OBSZARU ZAGÓRZA
W REJONIE ULIC S1, TEOFILA LENARTOWICZA, BRACI MIEROSZEWSKICH, ROMANA
DMOWSKIEGO ORAZ DLA OBSZARU POŁOŻONEGO W REJONIE ULIC TEOFILA LENARTOWICZA
I IGNACEGO PADEREWSKIEGO

DATA OPRACOWANIA: STYCZEŃ 2021 R.